

NÉPÚJSÁG

2026. augusztus 26.,
szerda
LXXVIII. évfolyam
190. (22350.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Mennyit ér az iskolakezdés, és mit fizetünk valójában?

Tanszerdilemma

Fotó: Sófalvi Szidónia

Augusztus végén Marosvásárhelyen is átrendeződnek a szupermarketek polcai: a nyári grillkellékek helyét átveszik a színes füzethegyek, a mesefigurás tolltartók és a még nyomdaillatú rajztömbök. A szülők és gyerekek céltudatosan vagy épp bizonytalanul róják a sorokat a Lidl, a Kaufland, más nagyüzletek, illetve a helyi papírboltok között, a kosarakba pedig lassan bekerül mindaz, ami az iskolakezdéshez szükséges – vagy

amit annak vélünk. Ám ahogy a nyugta végösszege növekszik, óhatatlanul felmerül a kérdés: vajon csak a taneszközökért fizetünk, vagy az iskolakezdés körüli elvárásokért és társadalmi nyomásért is?

Sófalvi Szidónia

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

A Vásárhelyi
Forgatag szerda-
pénteki programja

6–7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Két „évad” között

Kaáli Nagy Botond

Alig halkult el a gitármuzsika a Kultúrpalotában és a vár falai között, máris újabb, idén is rendkívül gazdag kínálattal rendelkező rendezvény-sorozat tölti meg Marosvásárhely különböző tereit: a Harmonia Cordis nemzetközi gitárfesztivált követően már el is kezdődött az idei Vásárhelyi Forgatag, a jövő hét végén pedig a Maris Fest motoros és rockfesztivál nyitja meg kapuit a Vikendtelepen. Többször megírtuk már, de mindig jól esik lepötyögni, hogy egymást érik a városban a fesztiválok, koncertek, szabadtéri programok, különböző tematikával bíró vásárok, és lassan úgy tűnik, Marosvásárhelyen a nyár már nem a kulturális élet szünetét, hanem annak egy más jelleggel bíró, mozgalmasabb formáját jelenti.

Nem volt ez mindig ennyire magától értetődő. A kulturális intézmények évadai hagyományosan nyár elején érnek véget, és hosszú időn keresztül természetesnek számított, hogy júliusban és augusztusban a város művészeti élete is valamelyest elcsendesedik. Az utóbbi években azonban egyre kevésbé beszélhetünk valódi nyári holtsezonról. A fesztiválok, városi rendezvények, koncertek és közösségi események kitöltik azt az időszakot, amely korábban két évad közötti szünetnek számított.

A Harmonia Cordis jó példája a fenti állításnak. A több mint két évtizedes múltra visszatekintő nemzetközi gitárfesztivál évről évre olyan muzikusokat hoz Marosvásárhelyre, akiknek fellépéseikért máskor több száz vagy több ezer kilométert kellene utaznunk. Ráadásul mindezt továbbra is ingyenesen kínálja a közönségnek. És mint jeleztük, ez alig ért véget, már el kezdődött is a Forgatag, amely az eltelt esztendő alatt ugyancsak megkerülhetetlen része lett a marosvásárhelyi nyárnak. A jövő hét végén pedig következik a Maris Fest, egészen más közönséggel, más zenei világgal, de

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

26

SZERDA

Ma IZSÓ,
holnap GÁSPÁR napja

Az év 238. napja, hátravan 127 nap

6:34 19:36

20:14 5:30

A nappal hossza:
13 óra 40 perc

Időjárás

Zivatar lehetséges

Hőmérséklet:
max.: 25 °C
min.: 15 °C

naptár

Isten éltesse!

GÁSPÁR: bizonytalan eredetű név. A hagyomány szerint a három napkeleti bölcs egyikének neve. Lehet, hogy perzsa eredetű, a jelentése ez esetben kincset megőrző, kincstárnok.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. augusztus 25.

1 €	5,2534 lej
1 \$	4,5014 lej
100 Ft	1,4525 lej
1 g arany	671,7469 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Elkezdődött a Predeal utca korszerűsítése

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármesterének tájékoztatása szerint elkezdődött a Predeal utca felújítása. Elsőként a vízvezetékeket cserélik ki, majd új burkolatot kap az úttest, illetve megjavítják a járdákat és a kapubejárókat. Soós Zoltán Facebook-bejegyzésében kiemelte, hogy a munkálatokat szakaszosan végzik annak érdekében, hogy minél kevésbé akadályozzák a közlekedést és minél kevesebb kellemetlenséget okozzanak a lakóknak.

Szünetel a vízszolgáltatás

Marosszentgyörgyön

Az Aquaserv ivóvíz-szolgáltató tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az elosztóhálózatban észlelt meghibásodás kijavítása miatt augusztus 26-án, szerdán (ma) 8 és 13 óra között (becsült idő) szünetel az ivóvíz-szolgáltatás Marosszentgyörgyön. Ugyanakkor arra is felhívják a fogyasztók figyelmét, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt a szolgáltatás beüzemelését követően előfordulhat, hogy a víz rövid ideig elszíneződik és zavaros lesz. Ez a víz csakis háztartási célokra használható.

Adományozz egy füzetet!

A Divers Egyesület Charity Shopja és az EcoTex Egyesület EcoStil üzlete új füzeteket gyűjt olyan, közösségünkben élő gyermekek számára, akiknek segítségre van szükségük az iskolakezdéshez. Egy füzet nem nagy kiadás, de ha sokan csatlakoznak, együtt valódi segítséget nyújthatnak. A felajánlásokat szeptember 12-ig lehet leadni a Charity Shopban (Forradalom utca, a művészeti líceummal szemben), az EcoStil üzletben (Forradalom utca 2. szám, a posta mellett), illetve a Merkúr üzletekben (Jeddi utca 7. szám, valamint Dózsa György utca 64–68. szám).

Előadások a szovátai nyári színpadon

A nyár utolsó napjaiban is változatos kulturális programok lesznek a szovátai nyári színpadon. Augusztus 26-án, szerdán (ma) 19 órától a Tücsökraj népi zenekar koncertezik, augusztus 27-én, csütörtökön pedig a Korondi Fúvószene- kar biztosítja a jó hangulatot. Augusztus 28-án, pénteken 19 órától a Maros Művészegyüttes román tagozata néptáncelőadással lép színpadra, augusztus 29-én, szombaton 21 órától pedig a Pénzes esküvő című román filmet vetítik a szabadtéri mozi keretében. A belépés minden rendezvényre ingyenes.

Utolsó gyerekprogram a könyvtárban

Augusztus 27-én, csütörtökön idén utoljára szerveznek vakációs tevékenységet a Maros Megyei Könyvtárban. A 6 és 12 év közötti gyerekeket délelőtt 10 órától várják a Demokrácia Fészkébe (Városháza utca 2. szám), ahol Vissza a paleo-történelembé – Élet a hominidák között címmel tartanak kreatív foglalkozást. Előzetesen regisztrálni a <https://forms.gle/ZYtXaPNGq9h7ZPux8> linken lehet.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien

Múltját és jövőjét ünnepli az állatkert

Évforduló és fenntarthatóság

Idén ünnepli fennállásának 62. évfordulóját a marosvásárhelyi állatkert. A hagyományos évfordulós rendezvényt a 13. Vásárhelyi Forगतag keretében szervezik meg, ahol többek között izgalmas látványvetetésekkel, éjszakai csillagvizsgálással és különleges divatgálával várják az érdeklődőket.

Szeredai Vivien

Augusztus 29-én, szombaton 18.45 és 23 óra között az intézmény ingyenes esti nyitvatartással várja a látogatókat. Az est folyamán az érdeklődők közelebbről is megismerkedhetnek az állatkert lakóival és az intézményben folyó természetvédelmi munkával. A látogatók ezúttal három izgalmas látványvetésen vehetnek részt: 19.15-től a dámszarvasok (dámszarvasok erdeje), 19.45-től a tigrisek (kifutó), 20.15-től pedig a denevérek (Trópusi ház) esti falatozását figyelhetik meg. 20 órakor az állatkert díszkivilágításba öltözik, majd 20 és 22 óra között az Astromania és az EMCSE jóvoltából lehetőség lesz éjszakai csillagnézésre.

Az est kiemelt eseménye a 21 órakor kezdődő, a környezettudatosságot a művészettel ötvöző és a fenntarthatóságot célzó II. Wild Glamour divatgála, amelynek az oroszlánkifutó különleges környezete ad otthont.

Az est hangulatát meglepetésként sztárfellépő teszi még emlékezetesebbé, a Transylvanian Contemporary Dance társulat előadása pedig a mozgás nyelvén kapcsolja össze a művészetet, a természetet és a fenntarthatóság üzenetét.

A marosvásárhelyi állatkert munkatársai közleményükben kiemelték, hogy minden évforduló egyben lehetőség is számukra, hogy megmutassák: az állatkert nem csupán a kapcsolódás, hanem a tudományos ismeretterjesztés, a

fajmegőrzés és a kultúra központja is. Az idei alkalommal a fenntartható jövő üzenetét szeretnék eljuttatni minden korosztályhoz.

Tanszerdilemma

(Folytatás az 1. oldalról)

Az alapok ára: számok a polcok mögött

Ha pusztán a száraz tényeket nézzük, a vásárhelyi kínálat rugalmasabb, mint valaha. Az alapszintű felszerelés valóban kihozható mérsékelt büdzséből. Egy egyszerű A5-ös, 80 lapos füzet 2,99 lejért kapható, a szöszedet 0,99 lej, a biológia- vagy énekfüzet pedig mindössze 1,49 lej. A nagyobb, A4-es füzetek 3,49 és 6,99 lej között mozognak attól függően, hogy tűzött vagy spirálos kivitelről van-e szó. Egy A4-es rajztömb 2,49–5,99 lej, egy jó minőségű ragasztóstift 7,99 lej, a geometriai készlet pedig szintén 7,99 lejbe kerül. Ha a funkcionalitást helyezzük az előtérbe, egy diák alapcsomagja 40–60 lejből is összeállhat.

Praktikum vagy státuszzimbóлум?

A polcok között sétálva azonban gyorsan egyértelművé válik, hogy az áruházi katalógusok nem csupán papírt és műanyagot kínálnak, hanem élményt és státuszt is. Itt kezdődik a szülők valódi dilemmája. Megéri-e kiadni 59,99 lejt egy mesefigurás, teljesen felszerelt tolltartóért, amikor az egyszerűbb 14,99 lejért is elérhető? Egy műanyag borítós, strapabíróbb füzet 5,99 lejért vagy egy dizájnos, 19,99 lejes határidőnapló vajon a tanulást segíti, vagy csupán a gyere-

kek közötti vizuális versengés eszköze? A választás látszólag apróságokon múlik, ám a végösszegnél már komoly különbségeket jelent: míg az alapszükségletek lefedése még vállalható teher, a márkás, mintás és extra kiegészítőkkel a költségek gyermekeként könnyen meghaladhatják a 150–200 lejt is – és ebben az iskolatáska, valamint a ruházat ára még benne sincs. Elgondolkodtató, hogy mennyire határozza meg a gyerekek iskolai közérzetét a padon heverő tolltartó mintája, és hol húzódik az az egészséges határ, ahol a szülő még nem vállalja túl magát, de a gyermek sem érzi hátrányban magát a társai között.

Felelős döntés a tanév küszöbén

Az iskolakezdés nemcsak pénzügyi, hanem pedagógiai próbatétel is a családok számára. A vásárlás jó alkalom lehet arra, hogy ábeszéljük a gyerekekkel a dolgok valódi értékét, a fenntarthatóságot és az igények elkülönítését a vágyaktól. Vajon tényleg mindenből újat kell venni minden szeptemberben, vagy a tavalyi körző és oltalom alatt álló tolltartó is megállja még a helyét?

A vásárhelyi üzletek kínálata adott, a döntés azonban a mi kezünkben van: engedünk a felhalmozó trendeknek, vagy megfontolt, tudatos választásokkal indítjuk az új tanévet.

miai örökségét megidéző tárlat megnyitója 19 órakor kezdődik a Teleki Tékában (Bolyai tér 17. szám).

XII. Marosvásárhelyi Studium Borudvar

A Studium–Prospero Alapítvány immár 12. alkalommal szervezi meg augusztus 27–30. között a Marosvásárhelyi Studium Borudvart (Forradalom utca 8. szám). Csütörtöktől vasárnapig a szervezők izgalmas programokkal várják a borok szerelmeseit. Az érdeklődők megköstölhatják többek között a Tokaj-hegyaljai borvidék (augusztus 27., 18 óra), a Ménesi borvidék (augusztus 28, 18 óra) illetve a Kis-Küküllő mente (augusztus 29., 18 óra) különlegességeit. A jó hangulatot minden este elismert hazai és külföldi zenészek biztosítják. Egyebek mellett hallható lesz a magyarországi Göncöl zenekar, a marosvásárhelyi Mel'amour, illetve a Járom zenekar, valamint Koszika & The Hotshots. A nyitóestet 23 órától táncház zárja, ahol a Göncöl zenekar húzza majd a talpalávalót.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Benedek István

LAPSZERKESZTŐ:

Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujzag.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujzag.ro **E-mail:** nepujzag@e-nepujzag.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

A minimálbér emeléseért tüntettek a szakszervezetek

A romániai minimálbér emeléseért és a társadalmi párbeszéd újrakezdéséért tüntetett az Alfa szakszervezeti szövetség három tagszervezete kedden a Munkaügyi Minisztérium előtt.

Az érdekképviseltek a vásárlóerő folyamatos csökkenése miatt elégedetlenek. Az idei évre megszabott 4325 lejes bruttó minimálbér 2700 lejes nettónak felel meg, amit fél éves késéssel, csak júliustól vezetett be a bukaresti kormány.

A szakszervezetek most 5000 lejes bruttó minimálbért követelnek 2027 januárjától, és érdemi béralkut, amely legalább részben kompenzálja a rohamos pénzromlás életszínvonal-csökkentő hatását.

Az uniós országok közül júliusban is Romániában volt a legmagasabb, 8,2 százalékos az éves infláció.

A szakszervezeti szövetségek az országos kollektív bértárgyalások felgyorsítását is követelik. Azzal vádolják a kormányt, hogy nem teremti meg a tényleges társadalmi párbeszéd feltételeit. Szerintük a munkáltatói szövetségek elutasítják a részvételt az egyeztetéseken, nem rendelkeznek tárgyalási felhatalmazással, vagy eleve elvetik a munkavállalók követeléseit.

A szakszervezetek azt kérik, hogy a minimálbér jövő évi összegét a törvényes mechanizmus, objektív mutatók és a társadalmi partnerekkel folytatott konzultáció alapján határozzák meg. Érvelésük szerint a jelenlegi összeg befagyasztása az áremelkedések és az adóterhek növekedése mellett tovább csökkentené a legrosszabbul keresők vásárlóerejét.

A Munkaügyi Minisztériumnál szervezett tiltakozáson a kereskedelmi, az informatikai és távközlési ágazat, a pénzügyi szektor, valamint a biztosítási és bankszektor több szakszervezetének képviselői vettek részt. (MTI)

Moldovai gazdasági miniszter lesz egy román parlamenti képviselő

Claudiu Năsui, a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) parlamenti képviselője kedden bejelentette, hogy elfogadta a Moldovai Köztársaság új miniszterelnökének, Vasile Tofannak a felkérését, és elvállalja a gazdasági miniszteri tisztséget a szomszédos ország kormányában. Ehhez le kell mondania román parlamenti képviselői mandátumáról.

Románia volt gazdasági minisztere azt mondta, azért fogadta el a felkérést, mert hozzá kíván járulni Moldova gazdasági fejlődéséhez.

„Vasile Tofan miniszterelnök nehéz, ám megistentelő feladatot vállalt: hazáját a helyes irányba, a szabadság, valamint Románia és Európa felé vezeti. Örömmel, optimizmussal telten és lelkesedés-

sel vállalom a küldetést, abban a hitben, hogy egy virágzó moldovai gazdaság egyúttal egy erősebb román gazdaságot jelent közös európai utunkon” – írta Năsui kedden a Facebook-oldalán.

Emlékeztetett: közel tíz évvel ezelőtt lépett be a politikába, hogy népszerűsítse a liberalizmus azon elveit, „amelyek több embert emeltek ki a szegénységből,

mint bármely más politikai irányzat a világon”, és egyetért a moldovai kormányfővel, aki vállalkozóbarát országgá akarja tenni hazáját, emiatt szabad gazdaságot akar.

Az USR-s képviselő szerint a gazdasági fejlődés csak a szabad piac elveire építve érhető el.

„Vasile Tofan miniszterelnök vállalta a nehéz feladatot: végrehajtani a reformokat, amelyek Moldova jólétét biztosítják, és segítenek szembenézni hazája jövője szempontjából kulcsfontosságú időszakkal, az Európai Unióhoz való csatlakozással” – fogalmazott bejegyzésében Claudiu Năsui. (Agerpres)

Évtizedes mélyponton van a betöltetlen állások száma

Évtizedes mélyponton van a betöltetlen állások száma Romániában – írta keddi elemzésében a Ziarul Financiar gazdasági napilap.

A bukaresti statisztikai intézet (INS) adatai szerint a második negyedév végén 26.461 betöltetlen munkahely volt Romániában, 15,5 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. Ez éves összevetésben az elmúlt évtized második legnagyobb mértékű visszaesése 2020 után, amikor a koronavírus-járvány miatt 37,90 százalékkal csökkent a betöltetlen munkahelyek száma.

A legnagyobb visszaesés a közigazgatásban (56,90 százalék), a mezőgazdaságban (38,90 százalék) és a kereskedelemben (34,10 százalék) következett be.

A szakemberek szerint a munkaerőpiacon megnyilvánuló tendencia a gazdasági nehézségek számlájára írható.

„A csökkenés azt mutatja, hogy a munkaerőpiac elővigyázatos időszakba lépett. (...) A gazdasági bizonytalanság, a nö-

vekvő költségek, a kiszámíthatatlan adókörnyezet, a gyengébb fogyasztás és a költségvetésekre nehezedő nyomás miatt sok cég elhalasztotta a terjeszkedést. 2026 nem a masszív toborzás éve” – jelentette ki Sorina Faier, az Elite Searchers munkaerő-közvetítő ügynökség ügyvezető partnere.

Ezzel arra utal, hogy az első fél évben 0,8 százalékkal zsugorodott a román GDP, a kiskereskedelmi forgalom 5,6 százalékkal csökkent, s miután három hónapon át kétszámjegyű volt, júliusban 8,16 százalékos inflációs rátát mért az INS.

Az elmúlt évtizedben 2017 jelentette a csúcsot a munkaerőhiány tekintetében, amikor a második negyedév végén 64.125 betöltetlen álláshely volt Romániában.

Ezt három éven át tartó csökkenő tendencia követte, 2021-ben és 2022-ben éves összevetésben nőtt a munkaerőhiány, 2023 óta pedig ismét negatív trend érvényesül a munkaerőpiacon. A munkaügyi minisztérium adatai szerint a romániai munkavállalók száma meghaladja az 5,7 milliót. (MTI)

A szenátus elfogadta a megújuló forrásokból származó hidrogén felhasználásáról szóló törvénytervezetet

A szenátus plénuma hétfőn elfogadta a megújuló forrásokból származó és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén ipari, illetve közlekedési felhasználásáról szóló törvénytervezetet.

A plénum a szakbizottságok által jóváhagyott formában fogadta el a jogszabály-tervezetet. Radu Oprea szociáldemokrata szenátor a szavazás előtt kijelentette, hogy a Szociáldemokrata Párt (PSD) frakciója meg fogja szavazni a tervezetet, amely az országos helyreállítási terv (PNRR) egyik mérföldköve.

Emlékeztetett: a szenátus plénuma a rendes parlamenti ülés szak végén már egyszer napirendre tűzte ezt a tervezetet, amelyet azonban mind a gazdasági, mind az energiaügyi szakbizottság negatívan véleményezett. Akkor visszaküldték módosításra a szakbizottságokba, és az eszközölt módosítások után a tervezet most sokkal jobb – mutatott rá.

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) szenátora, Sorin Sipoș is elmondta a tervezet vitáján, hogy pártja meg-

szavazza a jogszabályt. A klímaváltozás már valóság, és a széndioxid-kibocsátás csökkentése már nem csupán környezetvédelmi kérdés, hanem a gazdaságról is szól, valamint arról, hogy Románia mennyire lesz versenyképes 10-15-20 év múlva.

A megújuló hidrogén különösen az iparban, az energiaigényes nagyüzemi folyamatokban jelenthet megoldást, és Románia rendelkezik az ahhoz szükséges energiaforrásokkal és ipari bázissal, hogy termelővé váljon ezen a piacon – érvelt a politikus.

Corneliu Negru, a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) szenátora azonban kijelentette, hogy a frakció a jogszabálytervezet ellen szavaz, mivel szerintük bevezetésével a klasszikus üzemanyag – a benzin és a gázolaj – ára még jelentősebb mértékben meg fog emelkedni.

A jogszabály elfogadása az országos helyreállítási terv 126-os mérföldköve, és szerepel a 2,84 milliárd euró értékű ötödik kifizetési kérelem jóváhagyásához szükséges, még teljesítetlen reformok között. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

Rekordszámú riasztás

Oroszország Ukrajna elleni háborúja miatt idén januártól július végéig a Katasztrófavédelmi Főfelügyelőség (IGSU) a Tulcea megyei lakosságnak szinte ugyanannyi RO-Alert riasztást küldött ki, mint amennyit 2023 és 2025 között. Az IGSU Agerpresnek szolgáltatott adatai szerint 2023-ban 12 RO-Alert üzenetet küldtek ki, 2024-ben 21-et, míg 2025-ben 30-at. Ezzel szemben a 2026-os év első hét hónapjában a Tulcea megyei lakosság összesen 61 veszélyre figyelmeztető riasztást kapott az orosz drónok ukránjai kikötői infrastruktúrák elleni támadásai miatt. (Agerpres)

Föld alatti kórházak Ukrajnában

A holland Protect Ukraine nevű alapítvány bejelentette, hogy megépíti Ukrajna legnagyobb föld alatti kórházát; a projekt célja, hogy életmentő ellátásban részesítse a frontvonalak közelében dróntámadásban megsebesült embereket – írta kedden az NI-Times hírportál. A létesítményt 600 négyzetméteresre tervezik, és 8 méter mélyen a föld alatt épül fel. A szerkezetet teljes egészében vasbetonból öntik, hogy ellenálljon a nehéztűzéri ségi támadásoknak is. Az építési előkészületek már folyamatban vannak, a hivatalos átadásra várhatóan 2027 februárjában kerül sor. (MTI)

Dübörög az idegenforgalom Szlovéniában

Az előző hónap után júliusban is rekordot döntött a szlovén idegenforgalom: csaknem 1,2 millió turista 3,3 millió vendégéjszakát töltött el az országban, ami 11, illetve 9 százalékos növekedés az egy évvel korábbihoz képest – közölte kedden a szlovén statisztikai hivatal. A külföldi vendégek száma 11 százalékkal, több mint egymillióra nőtt, az általuk eltöltött vendégéjszakáké pedig 10 százalékkal, 2,7 millió fölé emelkedett. A vendégéjszakák 83 százalékát külföldiek adták. (MTI)

Viharokra lehet számítani

A szakemberek szerint szerda reggel 8 óráig a Bán-ság déli részében, Erdély és Olténia túlnyomó részén, majd főként az éjszaka folyamán Munténia és Moldva északi felében és Máramarosban felhőszakadások, villámlások, viharos szél és jégeső várható. A csapadék mennyisége eléri négyzetméterenként a 15-25 litert, helyenként pedig meghaladhatja a 30-50 litert. Szerdán egy másik sárga jelzésű riasztás lesz érvényben Moldva északi felében és a hegyvidék túlnyomó részén. Felhőszakadások, villámlások, viharos szél és jégeső várható, a leeső csapadék mennyisége elérheti a 15-20, helyenként meghaladhatja a 30-40 litert négyzetméterenként. (Agerpres)

Két „évad” között

(Folytatás az 1. oldalról)

ugyanannak a pezsgő nyári kulturális (és szubkulturális – a szó legnemesebb értelmében) a részeként.

És az a jó, hogy ismét van miből választanunk. Nem kell mindenkinek minden rendezvényen ott lennie, és nem is kell mindent szeretni. Éppen attól élő egy város kulturális élete, hogy különböző közösségek, korosztályok és ízlések megtalálhatják benne a maguk érdeklődési köreit. Megelégedésre ad okot, hogy aki a nyár folyamán sem akar lemondani a koncertekről, előadásokról, találkozásokról és közösségi élményekről, annak a város ma már valóban kínál különböző lehetőségeket.

A Forगतag pedig – immár hagyományosan – különös helyet foglal el ebben a sorban. Miközben még egyértelműen a nyárhoz tartozik, időpontja okán már az őszbe hajlik. Szinte jelképes határvonal ez: lezárja a marosvásárhelyi nyári fesztiválszezont és megnyitja azt az időszakot, amikor ismét benépesülnek a hagyományos kulturális terek.

Szeptembertől újra kinyitják kapuikat a színházak, elkezdődnek az új évadok, elkezdí éves koncertsorozatát a filharmónia, visszatérnek a kiállításmegnyitók, könyvbemutatók, irodalmi estek, beszélgetések és a kisebb-nagyobb kulturális rendezvények. A szabadtéri színpadokról fokozatosan visszaköltözünk a színháztermekbe, koncerttermekbe, galériákba és könyves terekbe. És jó érzéssel tölthet el, amikor nem érzékelünk éles határ- és választóvonalat szezon és szezon között egy város kulturális életében. Amikor a nyár nem üresjárat, az ősz pedig nem újraindítás, hanem az egyik természetesen folytatódik a másikban. Marosvásárhelyen most éppen egy ilyen pillanatban vagyunk: még tart a nyár, még szólnak a szabadtéri koncertek, de már közeledik az új évad. Aki pedig szeretne kimozdulni, zenét hallgatni, színházba, kiállításra vagy könyvbemutatóra menni, annak a következő hónapokban aligha az lesz a kérdés, hogy van-e hozzá. Sokkal inkább az, hogy a kínálatból mit válasszon.

És ez így is van rendjén.

Gazdasági kérdések a Kolozsvári Magyar Napokon

Nagy-Bodó Szilárd

Felpezsduilt mlt hten a kincses város, mivel tizenhetedik alkalommal szervezték meg a Kolozsvári Magyar Napokat. A város központjában és annak környékén lényegében egymást érték a programok, amelyek a nagy hőség ellenére is számos érdeklődőt vonzottak. Az előadások tematikáját illetően volt szó a közéletről, a gazdaságról, az oktatásról, a művészetről, de teritéken volt az is, hogy mit gondolnak sokan (rosszul) a fiatalokról. A Farkas utcában kapott helyet a már szokásosnak számító vásár is, rengeteg érdeklődővel.

A REFO udvarban az egyik előadás a romániai gazdaságról, a gazdasági kilátásokról szolt. Az előadáson dr. Szász Levente közgazdász, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese, a Romanian Economic Monitor tagja és dr. Rácz Béla Gergely közgazdász, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának dékánhelyettese, a Romanian Economic Monitor tagja osztotta meg gondolatait. A két szakember egyetértetett abban, hogy hosszabb távra nem lehet előre jelezni azt, hogy mi várható a romániai gazdaságban, hiszen míg az év elején egy enyhe 0,8%-os gazdasági növekedéssel számoltak, addig a közel-keleti konfliktus, illetve a kormányválság negatív változást hoztak. Ezeket követően a Romanian Economic Monitor az elsők között módosította az ország idei gazdasági kilátásait negatívra, azaz 2026-ban csökkenés várható a gazdaságban, ennek mértéke az előrejelzés értelmében 0,5% lesz, ugyanakkor 2027-re már kétszázalékos növekedést vár a kutatócsoport. Dr. Rácz Béla Gergely felhívta a figyelmet arra is, hogy a népi gondolkodásban létező 7 bő és 7 szűk esztendő már nem tükrözi a mai gazdasági valóságot, sokkal inkább 10 bő esztendő után következik 1-2 szűk. Ha Románia le tudja hívni és optimálisan ki tudja használni az EU-s pénzeket, akkor az nagyban hozzájárulhat a gazdaság növekedéséhez.

A beszélgetés során szóba került a lakásvásárlás kérdése is. Ennek kapcsán a két szakember egyetértett abban, hogy a jövőben még nehezebb lesz ingatlant vásárolni, mint jelenleg, viszont az is elképzelhető, hogy erre a fiataloknak már nem lesz akkora igénye, mert nem lesz számukra egy célkitűzés, hogy saját tulajdonú ingatlanban éljenek.

Az IT-szektor kapcsán dr. Szász Levente kiemelte, hogy bár 2024–2025-ben egyes médiafelületeken az jelent meg, hogy „összeomlott a terület”, ez koránt sincs így, mindössze egy 1%-os csökkenés következett be, ami még távol

áll az „összeomlástól”, főleg ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy az elmúlt években mintegy 10%-kal nőtt az ágazat. A jövő, mind az információs technológiák területén, mind más területeken, megjósolhatatlan, nem tudni, hogy milyen változásokat fog hozni a mesterséges intelligencia. A negyedik ipari forradalom kapcsán viszont azt is látni kell, hogy valószínűleg nem fog annyi új munkahelyet szülni, mint a korábbiak.

És éppen a mesterséges intelligencia az, ami miatt az oktatás is át kell alakuljon. A BBTE rektorhelyettese úgy fogalmazott, hogy az a tananyag, amit tavaly tanítottak, már nem állja meg a helyét jövőben, illetve arra is rámutatott, hogy nem a pusztá információátadásra kell helyezni a hangsúlyt, mert az mostanra sokkal gyorsabban elérhetővé vált, sokkal inkább a kritikus gondolkodásra, az egyéni gondolatok ösztönzésére kell törekedni. A rektorhelyettes kiemelte, hogy a BBTE Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karán folyamatosan frissítik a tantervet, hogy az a jelen igényeihez igazodjon.

De természetesen nemcsak az előadások határozták meg az idei Kolozsvári Magyar Napokat. Az esti koncertek alkalmával megtelt az Egyesülés (ismertebb nevén: Mátyás) tér, ahol fellépők változatos sora biztosította a jó hangulatot. A koncertek után a bulik következtek különböző helyszíneken, amelyek a korábbi évekhez képest nem hajnali 5-ig, hanem csak 3-ig tartottak. Pénteken az esti-éjjeli órákban a szó szoros értelmében tele volt Kolozsvár belvárosa. A Bánffy-palota udvarába lényegében nem lehetett bejutni, az épület bejárata előtt is komoly tömeg volt, arra várva, hogy bejussan az udvarba. De a Mátyás király szülőházához közel levő Vibe OffSeason területén levő Ifi udvar is tele volt, az Egyesülés térről is nehéz volt megközelíteni, akkora volt a tömeg a Mátyás király szülőháza felé vezető úton.

És talán ez az, ami hiányzik a Vásárhelyi Forgatagból. Az idei programban nem találtam olyan részt, ami kimondottan a fiataloknak szólna, nem láttam éjjeli bulikat, amelyeket lehet, hogy egyesek megvetnek, viszont ezek is hozzájárulnak ahhoz, hogy megmozgassák a fiatalságot, kicsit nehéz elképzelni, hogy erre egy esti táncház képes lesz. Lehet, elfért volna egy 374., de akár 375. programpont is. Mindezzel együtt tagadhatatlan, hogy a marosvásárhelyi és a környékbeli magyarságot minden évben bizonyos szinten megmozgatja a Forgatag is, de az idei vásárhelyi esemény előtt lehet bennünk egy olyan érzés, hogy ilyen szinten is van bőven mit tanulni a kincses várostól. Persze, csak nyugtával kell dicsérni vagy éppen temetni a napot.

Elkészült a szolgálati épület Kibéden

Múlt héten Kibéden megtörtént a szolgálati lakásokat magába foglaló épület műszaki átadása-átvétele, hamarosan pályázatot is hirdetnek azok elfoglalására. A tanügyben vannak ingázók, remélhetőleg lesz fiatal, aki beköltözik a vonzó környezetű épületbe.

Gligor Róbert László

Két évvel ezelőtt kezdték el annak az épületnek a felhúzását, amely az egészségügyben és a tanügyben dolgozó fiatal személyzet számára kínál majd lakhatási lehetőséget azzal a céllal, hogy a Kibéden dolgozó szakemberek helyben telepedjenek le. A hat lakást magába foglaló épület energiahatékony, azaz teljesen korszerű hőszigetelést és nyílászárókat kapott, ugyanakkor napelemekkel szerelték fel.

A tavalyelőtt elkezdett építkezés a kivitelező részéről nehézkesen haladt, volt időszak, amikor álltak a munkálatok, ezért a tavalyi év végén még csak egyötöde volt elvégezve a beruházásnak, de szerencsére sikerült bevonniuk egy alvállalkozót, aki hajlandó volt határidőre végrehajtani a feladatokat – mondta el a község polgármestere, Zakariás Botond Csaba, hozzátéve, hogy ez nem is volt rossz választás, és figyelembe véve a szoros határidőt és azt, hogy milyen állapotú munkát vett át, teljesen elégedettek az alvállalkozóval, jó munkát végzett.

Ami viszont nem a számítások szerint alakult, az a község önrésze volt: a szerződés szerint az önkormányzat 800 ezer lejt kellett felvállaljon a saját költségvetéséből, azonban mire a munkákat befejeződött, az összeg már 1,4 millió lejre ugrott fel, ami a közel 2,6 millió lejes beruházásnak jelentős része. Ennek az oka az, hogy a kivitelezés üteme csúszott, közben az árak és a költségek megnövekedtek, az alvállalkozó pedig a mai értékeknek megfelelő áron számlázta az elvégzett munkafázisokat. Egyébként az állami kifizetésekkel nem voltak különösebb

fennakadások: a kezdeti szakaszban a vállalkozó miatt lassabban történtek, de az idei számlák kifizetése gyorsan ment, ugyanis a projektet augusztus végéig be kell fejezni. Az önkormányzat viszont a saját hozzájárulását a maga belátása és lehetőségei szerint bármikor kifizethette a munkavégzőnek.

Az elkészült épület műszaki átételére múlt pénteken került sor, minden gond nélkül, azonban az önkormányzatnak egyelőre még nincs tudomása arról, hogy hányan szeretnének beköltözni az új lakásokba. Ugyanis csak a projekt teljes lezárása után hirdethet pályázatot a község a lakások igénylésére, majd következik az odaítélések szakasza és a szerződéskötések, mindezek egy előre elkészített szabályzat szerint (például az igénylőnek a községben kell legyen a munkahelye az egészségügyben vagy tanügyben, és nem rendelkezhet saját lakással Kibéden).

Az is érdekes helyzet, hogy az önkormányzat semmilyen hasznot nem hajthat az épületből, sőt a fenntartási költségeknek is csak egy részét terhelheti majd a lakóra, aki ingyen kapja a lakást, és csak a közüemi fogyasztásokat fizeti, a többi költség a község költségvetését terheli majd. Az igénylők öt évre köthetnek lakhatási szerződést, egyéves hosszabbítási lehetőséggel.

Arra a kérdésünkre, hogy Kibéd mennyire lehet vonzó a fiatal szakemberek számára, a polgármester rámutatott: a tanügyi személyzet körében sokan ingáznak, de személyes véleménye szerint a családós szakemberek már nem fognak ideköltözni, ám a fiatal, egyedülálló személyeknek vagy gyermektelen fiatal családosoknak vonzó lehet ez a lehetőség. Nemcsak anyagilag járhatnak jól, hanem az épület is szép környezetben fekszik, a falu felső, Szováta felőli kijárata közelében, egy csendes utcában. Az épülethez bekerített telek tartozik, és parkolókat is kialakítottak már, jövőben pedig zöldövezetet is szándékoznak létrehozni – érvelt Zakariás Botond Csaba.

Befejeződött a Maros Megyei Tanács adminisztratív épületének energetikai korszerűsítése

Megújult a Park Hotelként ismert épületrész, amelyben jelenleg a Maros Megyei Tanács irodái működnek, illetve más partnerintézmények irodái. A beruházás célja az energiahatékonyság növelése, a működési költségek csökkentése, valamint az épületben dolgozók és az ügyintézésre érkező lakosok komfortérzetének javítása volt.

A főbb munkálatok az épület hőszigetelését, a meglévő nyílászárók energiahatékony alumínium nyílászárókra történő cseréjét, a fa tetőszerkezet javítását, valamint a meglévő tető cseréjét foglalták magukban. A korszerűsítés során az épület belső udvarán egy liftet is felszereltek a mozgáskorlátozott személyek számára.

Ezzel párhuzamosan korszerűsítették a fűtési és használati melegvíz-előállító rendszert: 2 kazánt és 2 hőszivattyút szereltek fel, amelyek 16, egyenként 100 méter mély fűrt kúthoz csatlakoznak, illetve egy 12 napkollektorból álló napkollektoros rendszerrel is ellátták az épületet.

Emellett fan-coil rendszert szereltek fel a helyiségek klimatizálására, a könyvek, térképek és dokumentumok tárolására szolgáló pincehelyiségeket pedig páramentesítő berendezésekkel látták el. A meglévő világítótesteket energiahatékony, LED-technológiájú világítótestekre cserélték.

„Fontosnak tartottuk, hogy az épület korszerűsítése ne csak kívülről legyen látványos, hanem olyan fejlesztéseket is magában foglaljon, amelyek hosszú távon javítják a munkakörülményeket, és csökkentik az intézmény energiafelhasználását. A megújuló energiaforrások alkalmazásával egy környezetbarátabb működés felé tettünk újabb fontos lépést” – nyilatkozta Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

A beruházás az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében, európai uniós finanszírozással valósult meg. A projekt teljes értéke 11.315.279 lej, áfával együtt, amelyből Maros megye hozzájárulása 855.304 lej.

A beruházás része a Maros Megyei Tanács azon törekvésének, hogy fokozatosan korszerűsítse a tulajdonában vagy igazgatásában lévő épületeket, energiahatékonyabbá és fenntarthatóbbá téve azokat.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodájá

Fotó: Bereczky Sándor

Kamubetegség vagy túlféltés? – A tornaórás igazolások csapdája

A mindennapi iskolai gyakorlatban egyre gyakrabban tapasztalható, hogy a diákok különféle hivatkozásokkal igyekeznek mentesülni a testnevelésórák alól. Míg a háttérben néha valódi egészségi panaszok vagy az iskolai infrastruktúra hiányosságai állnak, az orvosi igazolások egy része mögött sokszor a kényelem, a szülői túlféltés vagy a megmérettetéstől való szorongás rejtőzik. De hol húzódik a pontos határ az indokolt felmentés és a hosszú távon káros mozgáshiány között? Erre a kérdésre kerestem a választ Nemes Levente testnevelő tanár és dr. Mihály Levente sportorvos tapasztalatai alapján.

Sófalvi Szidónia

A havi ciklus és a tornaóra: tapasztalatok a tornateremből és az orvosi rendelőből

Az egyik leggyakoribb hivatkozási alap a fiatal lányok körében a menstruáció, amely orvosi és pedagógiai szempontból egyaránt finom mérlegelést igényel. Nemes Levente testnevelő tanár kifejtette, hogy oktatóként a személyes szférát tiszteltetben tartva nem szokása a diákok magánéletében vágyni. Ahogy ő fogalmazott:

– Bár lehetne jegyzetelni, nem szokásom személyes dolgokba belemászni, ezért általában a közérzetet figyelem: a lányok ilyenkor irritáltabbak, kedvetlenebbek, és kevésbé vesznek részt a társalgásokban órák előtt.

A tanár hangsúlyozta, hogy ha valakinek fizikai fájdalmai vannak, de mégis szeretne jelen lenni, könnyebb feladatokat ad neki, vagy a nagyobb osztályokban úgy adja ki a gyakorlatokat, hogy mindenki a saját teljesítőképessége szerint haladjon. Ebből általában nem alakul ki konfliktus, a diákok értékelik a megértő hozzáállást, és a tapasztalat azt mutatja, hogy ha egy diák érzi az empátiát, az adott órán végzett könnyített munka után két hét múlva már nem fog ugyanezzel az indokkal felmentést kérni.

Dr. Mihály Levente sportorvos élettani szempontból megerősítette, hogy a ciklussal járó panaszok esetén a teljes felmentés az esetek többségében szakmailag nem indokolt. A ciklus során fellépő kellemetlenségek mögött gyakran olyan külső tényezők vagy életmódbeli hiányosságok állnak, amelyeket érdemes lenne megszüntetni ahelyett, hogy a mozgástól teljesen eltiltanánk a fiatalokat. A mozgás maga nem ellensége a szervezetnek ezekben a napokban sem, a mérlegelés kulcsa

csupán az intenzitás visszavételében és a feladatok okos megválasztásában rejlik. A túlzott erőfeszítést igénylő feladatok helyett a mérsékelt, adaptált izommunka kifejezetten görcsoldó hatású lehet, mivel hatékonyan javítja a kismencedei keringést, és segíti a szervezet természetes regenerációját.

Különbségek vidéken és városon – az igazolások kérdőjelei

Az iskolai környezet, a helyi szokások és a neveltetés jelentősen befolyásolja a hiányzások és a felmentések alakulását. A testnevelő tanár megfigyelései szerint vidéken az infrastruktúra hiányosságai miatti felmentés szinte teljesen ismeretlen jelenség, míg a városi iskolákban sokkal kényesebbek mind a diákok, mind a szülők. Falusi környezetben a gyerekeket a szülők olyan rendszerre és alkalmazkodásra nevelik, amelyben természetesebb a nem optimális körülmények elfogadása. Mivel sok helyen még tornaterem sincs, és a szülők maguk is hasonló vagy rosszabb körülmények között tanultak, nem kérnek felmentést a kényelmetlenségek miatt.

A testnevelő tanár ugyanakkor komoly agályokat fogalmazott meg az orvosi igazolások hitelességével kapcsolatban, rávilágítva a mindennapi visszaélésekre: az orvosi igazolásoknak elméletileg 100%-ban hitelesnek kellene lenniük, viszont egyre gyakrabban találkozom olyan helyzetekkel, hogy a betegséget nem tudom kiolvasni, vagy egy szerintem teljesen egészséges gyereket egész évre felmentenek testnevelésből. Ilyenkor felmerül a kérdés: tényleg orvosi problémákkal küzd az adott tanuló, vagy inkább félti a szülő a gyereket egy fizikai megterheléstől?

Különösen visszás, amikor a felmentett diák az órákon kívül, a szünetekben vagy a szabadidejében ugyanúgy részt vesz a kortársaival a fizikai megterhelést igénylő játékokban, szaladgálásban vagy sporttevékenységekben.

Dr. Mihály Levente sportorvos megerősítette, hogy a „szívességi igazolások” létező jelenséget mutatnak az egészségügyi rendszerben, ami mögött nem feltétlenül az orvosok rosszindulata, hanem a rendszer túlterheltsége áll. Ehhez nagyban hozzájárul a súlyos szakemberhiány is. Bár a szigorúbb jogszabályi előírások szerint a felmentést az iskolaorvosnak – ennek hiányában a családorvosnak, súlyosabb betegség esetén pedig a szakorvosnak – kellene kiállítania, a gyakorlatban a sportorvoshiány miatt a szülők mégis a háziorvosokhoz fordulnak, ahol a szívességi igazolások sokkal könnyebben megszületnek. Maros megyében mindössze két sportorvos doktornő rendel, ami messze elmarad a szükséges kapacitástól.

A lelassult keringés ára: mit tesz a testtel a tartós tétlenség?

Ha egy fiatal évekre teljesen lemarad a rendszeres testmozgásról, annak súlyos és közvetlen élettani következményei vannak a fejlődő szervezetre. Dr. Mihály Levente plasztikus képpel magyarázta el a mozgáshiány veszélyeit: – A keringés fenntartásához elengedhetetlen az izompumpa – főleg a lábakban –, mert a gravitáció ellenében dolgozunk. Jó keringés nélkül nincs jó közérzet, és a szöveteknek sem megfelelő az oxigénellátása. Ha nincs terhelés, a szervezet elindul egyfajta „holtágasodás” felé – magyarázta.

A szív önmagában nem képes az egész szervezet vérkeringését egyedül fenntartani. Ha elmarad az izommunkára épülő terhelés, a keringés lelassul, a szövetek oxigénellátása romlik, és a szervezet lassan egy leállt, pangó rendszerré válik, ahol nem tud kialakulni az a friss állapot, amely a megfelelő szellemi teljesítményhez is elengedhetetlen.

A sportorvos rámutatott arra is, hogy a társadalmi környezet gyökeresen megváltozott, ami még inkább veszélyezteti a fiatalok egészségét:

– Egy olyan kényelmi társadalomban élünk, ahol a mozgás már nem létszükséglet a mindennapi betevő megszerzéséhez. Régen nagyon sokat kellett mozogni egyetlen szelet kenyérért is. Ma már a belső motiváción és a felelősségvállaláson múlik, hogy mit teszünk a következő nemzedék egészségéért.

Régebben a fizikai munka – a szántás, vetés, fadarabolás vagy akár a gyalogos közlekedés – a mindennapok természetes része volt. Ma már mindent készen meg lehet vásárolni az üzletekben, az ülő életmód lett az

alapértelmezett, így a természetes fizikai terhelést tudatos döntésekkel kell beépíteni a fiatalok életébe.

Megoldási javaslatok a jövőre nézve

A kialakult helyzet érdemi javításához mindkét szakember szerint gyökeres szemléletváltásra és szervezeti változtatásokra van szükség az oktatásban és az egészségügyben egyaránt. Nemes Levente a tanügyminisztérium által megszabott merev kritériumok újrágondolását és az iskolai infrastruktúra érdemi fejlesztését szorgalmazza. A tornatermek hiánya miatt télen vagy esős időben az órák könnyen monotonná válnak, pedig a megfelelő infrastruktúra mellett óriási lehetőségek rejlenének a testnevelésben. A tanár szerint nagyobb szabadságot kellene adni a diákoknak a sportágválasztásban, hangsúlyt lehetne fektetni a csapatsportok szabályainak elméleti és gyakorlati elsajátítására – hiszen sokszor a rendszeresen focizó fiúk sem ismerik a pontos szabályokat –, de a zenére végzett mozgás vagy a kreatív jellegű feladatok is kiváló opciót jelentenének a diákok motiválására.

Dr. Mihály Levente a szakemberek közötti közvetlen kommunikáció kiépítését látja a legfontosabb előrelépésnek. Véleménye szerint ha a testnevelő tanárok, az iskolaorvosok és a sportorvosok közvetlenül tudnának egyeztetni egymással a felmerülő problémás esetekről, a teljes felmentések túlnyomó része kiváltható lenne egyénre szabott, módosított terheléssel. Ehhez azonban a szülők, a pedagógusok és az orvosok közös felelősségvállalására van szükség, hiszen a mozgás teljes elhagyásával nem megvédjük, hanem hosszú távon károsítjuk a felnövekvő generáció egészségét.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Vannak szülők, akikben lélekhatárokon túlnövő fizikai erőként nyilvánul meg a szeretet. Olyan képességként, amitől dagadó lábakkal is légiesen könnyűvé válik a járás vagy a kályha mellett állás, amitől a negyedik emeletre vezető lépcsősor egészen megszélidül a felkapaszkodó léptei alatt, és amittől a telipakolt nejlonszatyor is súlyát veszti. Anna barátnőm szülei éppen ilyenek. A csupa szív kovásznai házaspár néhány éve régi ünnepeket megidéző karácsonyi és szilveszteri történeteimből szerepelt. Ezúttal a mindennapokban próbálom láttatni őket legnagyobbik gyermekük, Anna emlékein keresztül. És milyen csodálatos, hogy ezek az emlékek egytől egyig átnyúlnak a mába, hiszen Marika néni, az édesanya a napokban is küldött párjától, Zoli bácsitól „mesekávé” napkeltekor munkába induló lányának.

– Anyukámék mindent megtettek

annak érdekében, hogy a húgom, az öcsém meg én egyetemet végzhessünk – kezdte történetét Anna. – Ez azonban azzal járt, hogy egy más után kerültünk el otthonról Vásárhelyre. Bár kettecskén is jól megvoltak a szüleim, a hiányunkat nem volt könnyű feldolgozni. Úgy enyhítettek ezen az állapoton, hogy mindegyre felcsomagoltak a szeretetükből, aztán megegyeztek valamelyik erre tartó távolsági autóbusz sofőrjével, hogy vigye magával, és adja át nekünk az otthoni finomságokban bővelkedő pakkot. Ezután már csak meg kellett nekünk telefonálni, hogy mikor várjuk a hazait hozó buszt. Sosem felejttem el, hogy egy alkalommal, amikor még egy albérletben laktunk az öcsémmel, és éppen bontogattuk a frissen átvett csomagot, egy hatalmas paprika került a kezünkbe, amin egy árcédulaszerű papír díszegett. De nem az ár volt ráírva, hanem két szó: „ez gogos”. Egymásra néztünk az öcsémmel, és

Mesekávé és „ez gogos”

kitört belőlünk a nevetés. Egyszerűen nem tudtuk elképzelni, mi célja volt ezzel az üzenettel édesanyánknak, vajon valóban azt hitte-e, hogy nem ismerjük fel a paprikát. Hetekkel később, a hazautazásunkkor derült fény az árcímkére írt „használati utasítás” igazi jelentésére: anyukám nem felvilágosításnak szánta, mindössze arra akart felhívni a figyelmünket, hogy na ez aztán egy igazi gogos, mindeniknek ilyennek kellene lennie.

Szusszanásnyi csend után újabb történetyszál fénylett fel Anna hangján.

– Már rezidens orvos voltam, saját keresetem volt, a minden jóval teli csomagok azonban továbbra is kitartóan jöttek otthonról. Egyszer próbáltam elmagyarázni anyukámnak, hogy most már teljesen önfenntartó vagyok, nem kellene pénzét költeniük rám, de még be sem fejeztem a mondatkámot, és már éreztem, hogy fájdalmat okozok a gondoskodása

elutasításával. Így aztán nem is ragoztam tovább a dolgot, helyette megbeszéltük, hogy mikor várhatom a következő küldeményt. Amikor megszületett a kislányom, édesanyámék úgy döntöttek, hogy lezárják a kovásznai lakásukat, és bérelnek egy garzont Vásárhelyen, hogy levehessék rólam a bébisziitter-keresés terhét. Boldogan fogadtuk el a párommal a segítségüket, mert mindketten úgy gondoltuk, hogy a nagyszülőknél biztonságosabb „sziget” nem létezik a kicsi tündérünk számára. Egy percre sem bántuk meg a döntésünket, a lányunk ugyanis élete első kilenc évében annyi gondoskodó, szóra-koztatva jó irányba terelgető szeretetet kapott a szüleitől, hogy abból még felnőttkorában is táplálkozhat. Édesapám virradatkor már buszra várt, hogy mire mi kiléptünk a házból a párommal, ő már jól be-kuckózhassa magát álmórzózonek a lányom ágya mellé. Sosem érkezett üres kézzel, hozta magával az

anyukám készítette „mesekávé”, ami mindig megadta nekem a kellő löketet az elinduláshoz.

Meg akartam kérdezni, honnan kapta a nevét az a kávé, de mielőtt megszólaltam volna, Anna már tudta, mire vagyok kíváncsi:

– Egyetemista voltam még, és amikor hazamentem vakációzni, apukám minden reggel kiszolgált az édesanyám készítette, fenséges illatú feketével. Azokban a napindító órákban volt idő beszélgetni, elmesélni a mögöttünk lévő hetek, hónapok történéseit. Innen kapta a nevét a mesekávé. Mióta dolgozom, nem jut már idő a korai társalgásra, de amikor édesapám meghozza a kávé, és belekortyolok, ugyanolyan békesség tölt el, mint azokon a régi szünnedőkök a szülővárosomban. Mivel a lányom mostanra öntudatos, okos kiskamasszá cseperedett, és nincs már szüksége állandó felnőttfelügyeletre, anyukámék az ősszel hazaköltöznek Kovásznára. Jár nekik végre a pihenés, de azért nagyon hiányozni fognak az együttléteink. És, persze, a reggeli mesekávé illata, íze...

A Vásárhelyi Forгатag programja

Augusztus 26., szerda

A Forгатag szerdai napja főként a hagyomány és a történelem jegyében telik. A Teleki Tékában megnyílik a Mohács 500 kamarakiállítás, és Varga Szabolcs történésszel beszélgetünk Mohács erdélyi olvasatáról, este pedig a Kultúrpalotában nótáestre várják a közönséget. A Nemzeti Színház nagytermében a Forte Társulat Gyöngyélet című előadása látható.

17.00–22.00 • Forгатag-váltómaraton

A 42 kilométeres útvonalon futók és csapatok váltják egymást, hogy Marosvásárhely különböző városrészeit bejárva együtt adják hírül: kezdődik a 13. Vásárhelyi Forгатag!

Helyszín: a város, érkezés a várba.

18.00–19.00 • Az éjszaka csodája

– versösszeállítás az álomról népdalokkal fűszerezve Kilyén Ilka és Ritziu Ilka Krisztina előadásában.

Helyszín: a Bolyai téri unitárius egyházközség tanácssterme.

18.00–19.00 • Mohács 500 – kamarakiállítás

A Teleki Téka, a Mohács 500 rendezvénysorozathoz csatlakozva, kamarakiállítást szervez a könyvtár nagytermében. A tárlaton Borsos Sebestyén marosvásárhelyi

lyi krónikás kéziratának (1562) a mohácsi csatára vonatkozó passzusa mellett korabeli beszámolókat, krónikákat, magyar és külföldi szerzők tollából származó történeti műveket láthatunk.

Helyszín: a Teleki Téka.

19.00–20.00 • Mohács 500 erdélyi perspektívából – beszélgetés Varga Szabolcs történésszel

2026-ban emlékezünk meg a mohácsi csata 500. évfordulójáról. Az előadás apropója, hogy a Maros Megyei Múzeum várbeli épületében lévő Epidemix c. kiállítás keretében a mohácsi csatáról származó leletek is helyet kaptak.

Helyszín: a Teleki Téka udvara.

Gyöngyélet

18.00–20.00 • Nótáest

A marosvásárhelyi Kéknefelejcs Nótatársulat hagyományos magyar nótából álló estje.

Fellépő énekesek: Koós Éva, Miklós Szilvia, Kiss Mónika, Bodó Loránd Csaba, Nagy Levente, Ábrám Tibor.

Helyszín: a Kultúrpalota.

19.00–21.00 • Ugron Zsolna: Gyöngyélet – a Forte Társulat előadása

Egy városi fiatalember érkezik egy zárt faluközösségbe, ahol kívülállóként szembesül a hagyományok súlyával és az azokért hozott áldozatokkal. A történet egy fiatal lány küzdelmét is bemutatja, aki a közösségi elvárásokkal szemben keresi saját útját, miközben a múlt titkai felszínre kerülnek.

Helyszín: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Nagyterem.

21.00–22.30 • Hajdu Klára Quartet ft. Borbély Mihály – Fúvom az énekem

Hajdu Klára a magyar jazzélet kiemelkedő énekes-dalszerzője és énektánára, jelenleg a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen oktat jazzéneklést. Az utóbbi 20 évben az énekesnő fellépett már Európa és az Amerikai Egyesült Államok számos nagyvárosában.

Helyszín: a Teleki Téka udvara.

Augusztus 27., csütörtök

A csütörtök a nagy nyitógála napja: a Nemzeti Színház nagytermében a Duna Művészegyüttes Magyar táncképek című műsorával kezdődik hivatalosan a 13. Vásárhelyi Forгатag. A várban ezen az estén már nyitva a Borkert, ahol a Timi & Projekt X koncertje szól.

11.00–12.30 • Főúri palota és tudományok hajléka

Séta a Teleki–Bolyai Könyvtárban Bányai Réka vezetésével.

A kertből induló vezetett séta során megismerkedhetünk a Teleki Téka épületének és lakóinak történetével, beléphetünk máskor nem látogatható terekbe, megcsodálható a fal-festményekkel díszített egykori díszterem és természetesen az intézmény szívében elhelyezkedő múzeumkönyvtár is.

Helyszín: a Teleki Téka udvara.

16.00–18.00 • „Két város – egy nagy szív”

Marosvásárhely és Zalaegerszeg testvérvárosi kapcsolata igencsak nagy múltra tekint vissza, sport-, kulturális és első-sorban személyes kapcsolatok révén. Ennek a határokon átívelő kapcsolatnak a legfontosabb tárgyi és személyes emlékeit fogjuk feleleveníteni egy közös visszatekintés, vetítés során.

Helyszín: a Bolyai téri unitárius egyházközség tanácssterme.

18.00–21.00 • Magyar táncképek – Duna Művészegyüttes • A 13. Vásárhelyi Forгатag megnyitógálája

Ünnepi esttel nyitjuk meg hivatalosan a 13. Vásárhelyi Forгатagot: augusztus 27-én a Duna Művészegyüttes hozza

Magyar táncképek

el Marosvásárhelyre a Kárpát-medence táncainak és zenéjének gazdag világát. Az esten sor kerül a Bethlen Zsuzsanna-díj átadására, majd a néptánc és a népzene lesz a főszerep.

Helyszín: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Nagyterem.

18.00–20.00 • Városi séta: A „kis magyar világ” Vásárhelye

A kis magyar világgént ismert 1940–1944 közötti időszak mentális értelemben az egyik legmeghatározóbb időszak az erdélyi magyarság életében. Az épített örökség viszont alig őrzi az időszak emlékét a városban. A Sárándi Tamás muzeológus vezetésével zajló magyar nyelvű sétán ezeket a helyszíneket fogjuk érinteni. A séta kb. 3 km, ajánlott a kényelmes öltözk.

Találkozó a Kőrösi Csoma Sándor-szobor előtt.

21.00–23.55 • Borkert

A 13. Vásárhelyi Forгатagon már csütörtökön megnyílik a Borkert, és vasárnapig minden este jó borokkal, finom falatokkal, gasztronómiai újdonságokkal, élő zenével és baráti találkozásokkal várjuk a várba látogatókat.

Helyszín: vár, Borkert.

21.00–22.30 • Timi & Projekt X

A Timi & Projekt X egy könnyűzenei formáció, zenéje a rock, blues és pop elemeit ötvözi. Az együttes különböző rendezvényeken játszik és fő célja a közönség szórakoztatása az igényesen válogatott széles repertoár-ból.

Helyszín: vár, Borkert.

Egész napos és állandó programok

09.00–17.00 • A kulcsos város – kiállítás

A kiállítás mintegy 120 m²-en, tematikus modulok révén tárja a látogatók elé a kora újkori vásárhelyiek életének különböző aspektusait, a település kiteljesedő önkormányzatiságának intézményeit, a gazdasági életét mozgató céhes intézményrendszert, társadalmát, anyagi kultúráját, gasztronómiai szokásait.

Helyszín: vár, a Régészeti és Történeti Múzeum épülete.

09.00–17.00 • EPIDEMIX – Járványok, betegségek és gyógyítási gyakorlatok az őskortól a 16. századig

Milyen lehetett egy járvány több ezer évvel ezelőtt? Milyen nyomokat hagytak a betegségek az emberi csontokon? Hogyan próbáltak gyógyulást találni az őskori közösségek? Az EPIDEMIX. Járványok, betegségek és gyógyítási gyakorlatok az őskortól a 16. századig című kiállítás különleges régészeti és antropológiai felfedezéseket tár a látogatók elé: vaskori temetkezéseket, régészeti bizonyítékokkal alátámasztott pestises eseteket, ókori gyógyászati eszközöket, valamint tudományos kutatások alapján készített rekonstrukciókat.

Helyszín: vár, a Régészeti és Történeti Múzeum épülete.

10.00–18.00 • Fejezetek egy múzeum történetéből. Példák Marosvásárhelyről

A kiállítás hét modulból és egy meglepetésből áll, amelyek mindegyike a vásárhelyi múzeumok történetének egy-egy fejezetét mutatja be. Minden modul egy-egy korszak hangulatát idézi meg – mintha belépnénk az adott időszak múzeumába.

Helyszín: vár, a Régészeti és Történeti Múzeum épülete.

Augusztus 28., péntek

Pénteken megnyitja kapuit a vár: a hét első két napjának néhány helyszíne után innentől több mint húsz várbeli helyszínen zajlanak a programok. Megnyílik az Egészségforgatag a szűrésekkel és a játékos megelőző programokkal, a FomCo-udvar a családi építőjátékokkal, a Folkudvarban pedig az Erdélyi Hagyományok Háza várja a kicsiket és nagyokat, de táncra perdíti a forgatagozókat a FolkForgó is – hogy csak néhányat említsünk.

19.30–20.40 Ego Sum-koncert

Az Ego Sum egy kézzdivásárhelyi zenekar, mely egy panellakás teraszán alakult 2011 nyarán. A kilencvenes évek végi alter-gítár pop zenéjén alapuló hangzásvilágba folyamatosan csempészte be magát az újhullámos blues alapú garázs-rock, és egy csipetnyi modern elektronika.

Helyszín: vár, várszínpad.

21.30–23.00 Parno Graszt • vár, várszínpad

A Parno Graszt az egyik legeredetibb autentikus cigány zenét játszó zenekar, amelyek tagjai egyedi színpadi megjelenésükkel, hagyományos hangszereikkel, utánozhatatlan táncos előadásmódjukkal és bődületes energiájukkal járulnak hozzá a közönség garantált, mindent elsőprő hangulatához.

Helyszín: vár, várszínpad.

15.00–23.55 Borkert

Jó borokkal, finom falatokkal, gasztronómiai újdonságokkal, élő zenével és baráti találkozásokkal várják a várba látogatókat.

23.00–00.30 a Műhely Banda muzsikál

Helyszín: Borkert.

10.00–19.00 Kézműves vásár

Helyszín: Vár sétány.

17.00–18.30 Emberfeletti? – Az Ironman titka

Mi visz rá valakit arra, hogy több száz kilométert ússzon, kerékpározzon és fusson egyetlen versenyen? Ironman sportolók beszélnek mentális erőről, kitartásról és a teljesítmény határainak feszegetéséről. Meghívtak: dr. Tuzson Ágnes, Trella-Várhelyi Tamás és dr. Márton Csongor. Moderátor: Kádár Zoltán sportújságíró

Helyszín: vár, Duma tér.

15.00–16.00 •Bertóti Johanna: Szerelmes állatok gyerekkoncert

Helyszín:· vár, Figura színpad.

18.00–20.00 FolkForgó néptáncatalálkozó

A Folkforgó több marosvásárhelyi és környékbeli néptáncegyüttest hoz egy színpadra, hogy együtt mutassák meg néptáncagyományaink sokszínűségét és lendületét.

Helyszín: Kultúrpalota, Nagyterem.

Előtte 16.30 és 17-óra között a táncosok viseletbe öltözve vonulnak végig a várban fesztiválózók között, színt és népdalt csempészve a forgatagba.

18.00–21.00 Ivan Menchell: Sírpiknik – a József Attila Színház előadása

Miközben tartunk a magánytól, ki merünk-e lépni az ismeretlenbe, hogy új társra lelünk? Megbocsátunk-e magunknak, ha a veszteség után újra tudjuk, újra merjük kezdeni? Három nő évtizedes barátsága és mindannyiuk boldogsága a tét, amikor váratlanul – vagy épp nagyon is várva... – közöttük toppan egy férfi.

Helyszín: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Nagyterem.

Sírpiknik

10.00–19.00 Csicsergő – családi- és gyermekprogramok

Legőépítés, bábelőadások, koncertek, bohócparádé, kézműves-foglalkozások, állatkerti kalandok, csillagnézés és még számtalan izgalmas program gondoskodik arról, hogy minden család felejthetetlen élményekkel gazdagodjon. A Csicsergő nem csupán egy programhelyszín – hanem egy igazi családi találkozóhely, ahol a gyerekek önfeledten játszhatnak, alkothatnak és felfedezhetnek, miközben a szülők is kikapcsolódhatnak, feltöltődhetnek, és együtt élhetik át a közös élmények örömét.

Helyszín: a vár.

11.00–17.00 Állati jó találkozások

11:00 – szurikáták – Csapatmunka 12:00 – teknősök – Lassan járj, tovább élsz 13:00 – kőszáli kecske – A sziklamászás bajnokai 14:00 – mandrill – Karneváli művész 15:00 – flamingó – Az élet az egyensúlyról szól 16:00 – zsiráf – Az óriások világa

Helyszín: az állatkert.

17.00–18.30 Korhatár nélküli ritmus – Generációk tánca

A tánc mindenkié – lépjünk át a generációs határokon EGYÜTT! Nem számít, hány éves vagy, honnan jössz. Csatlakozz hozzánk, hozd el a családodat, szeretteidet, kicsiket, nagyokat!

Helyszín: vár, Figura színpad.

10.00–17.00 EGÉSZSÉGFORGATAG

Három napon át ingyenes egészségügyi felmérések, szaktanácsadás és játékos ismeretterjesztő gyerekprogramokkal várják az érdeklődőket a Gedeon Richter Románia szakemberei.

Ingyenes felmérések és tanácsadás: fogászati rutinellenőrzés és fogászati prevenció, személyre szabott táplálkozási tanácsadás, gyermeklábvizsgálat és tanácsadás, vérnyomás- és vércukorszintmérés

Mozgásszervi tanácsadás az Ortoprofillal: fókuszban a láb fizioopatológiás elváltozásai.

Gyerekprogramok: Kis Kutatók Laboratóriuma látványos kísérletekkel, valamint játékos gyógynövény-ismereti és memóriefeladatok.

Helyszín: a vár.

FOLKUDVAR az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvánnyal

10.00–20.00 Kézműves-foglalkozások, fajtátékok és gye

11.00–12:00 HagyományOkos vetélkedő
12.00–13.00 Népi ügyességi játékok
16.00–16.30 Énekoktatás Herman Rózával
16.30–17.00 Élőszavas mesemondás – Balogh Erzsébet, Tekei Erika

17.00–18.00 Gyermektáncház (3–6 éveseknek)
Egész nap: örömmzenélés a Járom zenekarral.
Kézművesség: fafaragás, nemezelés, szövés, gyöngyfűzés, hímzés.

Helyszín: a vár.

PULZUS by RMDSZ MAROS

14.00–15.00 Szabadon dönteni – A függőségek megelőzése

McAlister Magdolna mentálhigiénés szakember, Dali Csongor egykori drogfüggő

Moderátor: Labancz Dávid

15.00–16.00 Nők, akik formálják közösségeinket

Csép Éva Andrea, Kovács Ilona, Szentgyörgyi Anna, Kovács Edit

Moderátor: Portik Emese

15.00–16.00 Fogadóóra: Vass Levente

16.00–17.00 A diagnózistól az új életig

Dr. Kelemen-Nemes Kinga, Pásztori-Kupán Imola, dr. Papp Éva, dr. Már Mátyás

Moderátor: Kovács Kriszta

16.00–17.00 Fogadóóra: Csép Éva Andrea

17.00 Ifjúsági közösségi délután

Interaktív vita

Interaktív vita foglalkozás az MCC-vel

A Mathias Corvinus Collegium interaktív vita foglalkozásra várja az érdeklődőket. A foglalkozás során a résztvevők megismerkedhetnek a formális vita világával, elsajátíthatják az érveléstechnika alapjait, fejleszthetik vitakészségüket és bővíthetik általános műveltségüket.

Helyszín: a vár, MCC-sátor.

Parno Graszt

Könyvudvar a várban

11.00–13.00 Könyves gyerekfoglalkozás Márton Krisztinával, meseolvasó kuckó Lázok Klárával – vár, Bolyai 250 sátor

18.00–20.00 Könyvbemutató: Csángó világok, csángó vidékek, csángó emberek

Helyszín: Bernády Ház.

A moldvai csángók múltjáról és jelenéről szóló új riportkötetét mutatja be a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete.

18.00–20.00 Könyvbemutató: Sziget a határon – riportok a 700 éves Máramaroszigetről • Helyszín: Bernády Ház.

19.00–20.00 • Egy magyar úr New Yorkból – Kövi Pál és az Erdélyi lakoma

Az Egy magyar úr New York-ból – Kövi Pál és az Erdélyi lakoma kiállítás Kövi Pál életét, személyiségét és munkásságát mutatja be.

Helyszín: a Teleki Téka.

Bolyai Műhely – múlt és jövő találkozása a tudomány világában

A Bolyai Műhely egy különleges, élményalapú tér, ahol Bolyai Farkas és Bolyai János öröksége új megközelítésben kerül közelebb a látogatókhoz.

Helyszín: vár, Bolyai Műhely

17.00–18.00 • Sebestyén Spielmann Mihály – Diamantstein György: IDŐTÁR V/6 – könyvbemutató

Helyszín: a vár, Bolyai 250 sátor.

11.00–18.00 FomCo-udvar

Játék és kikapcsolódás kicsiknek és nagyoknak: csocsó, óriás legó és Jenga, chill zone, színező sarok, valamint pecsétgyűjtő kihívások.

Helyszín: a vár.

10.00–17.00 MúzeumForgatag

Egész napos múzeumi programok a várban: 10–18 óra között látogatható az Epidemix, a Fejezetek egy múzeum történetéből és A kulcsos város kiállítás. Gyerekeket amulett-készítő és gyógynövényismereti műhely várja, délután pedig magyar és román nyelvű tárlatvezetések indulnak. 11-kor Pincék, vermek, kutak címmel tematikus várbeli séta kezdődik.

Helyszín: a vár.

10.00–18.00 Gyermekfoglalkozások a Veltollal

Izgalmas elektronikai foglalkozások, a napenergia világát bemutató érdekességek és energizáló meglepetések kicsiknek és nagyoknak.

Helyszín: vár, Veltol-sátor.

15.00–17.00 • Hogyan működik egy napelemes rendszer? (technikai bemutató + Q&A) Helyszín: vár, Veltol-sátor.

17.00–18.00 • Absztrakt világok. Kentelki Gábor festőművész kiállítása •

Kentelki Gábor Absztrakt világok című kiállítása az alkotó elmúlt évének művészeti törekvéseiből nyújt reprezentatív válogatást.

Helyszín: Kultúrpalota, Kisterem.

18.00–20.00 • IX. Brassai sajtófotó-pályázat

Első alkalommal kerül közszemlére a 2025-ben meghirdetett IX. Brassai sajtófotó-pályázat zsűrizett anyaga. Az idei fődíjas alkotó a marosvásárhelyi származású Kerekes István, aki a világon a legtöbb díjjal elismert magyar fotográfus.

Helyszín: a Bernády Ház.

18.00–19.00 • Orgonaest

Orgonaest: Péter Bernadett nagyváradi orgonaművész koncertje

Helyszín: a Vártemplom.

(A szombat–vasárnapi programot a pénteki lapszámban közöljük)

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Felvonók felszerelését teszi lehetővé egy új törvény

Három-négy emeletes régi tömbházak esélyesek a támogatásra

Augusztus 19-én lépett hatályba a 2026. évi 153. számú törvény, amely lehetővé teszi liftek felszerelésének állami finanszírozását azokban a régi 3 és 4 emeletes tömbházakban, amelyeket eredetileg nem felvonóval építettek meg. A *Lift az életért* elnevezésű országos programot kísérleti jelleggel kezdik el, kezdetben 100 tömbház részesül támogatásban. A liftek felszerelését a tulajdonosi társulások igényelhetik. Sokak reményt fűzhetnek ehhez a lehetőséghez, azonban a megoldás nincs kéznél.

A törvény elsősorban az idős személyek, a mozgáskorlátozottak, kisgyermekes családok életének a megkönnyítését célozza, akiknek nap mint nap meg kell küzdeniük a lépcsőzéssel.

Ahhoz, hogy egy tömbház, illetve lépcsőház bekerülhessen a programba, legkevesebb egy kiszolgáltató helyzetű személynek vagy kisgyermekes családnak kell ott lagnia.

A kísérleti programban kezdetben 100 tömbház vesz részt. Az első szakaszban a program 18 hónapos lefutású, minden megyeközpont két-két tömbházában szerelnek külső liftet. A második szakaszban a projektet országos szintűre terjesztik ki, a finanszírozást európai alapokból biztosítják, amit állami és helyi költségvetésből egészítenek ki. A program rugalmas műszaki megoldásokra ad lehetőséget, és nem teszi kötelezővé kizárólag a hagyományos liftek beszerelését. Az épületek strukturális szerkezetétől függően engedélyezhető emelőplatformok, mozgólépcsők, spe-

ciális rámpák, egyéb akadálymentesítést szolgáló eszközök felszerelése is.

Nem alakíthatók át műemlékvédelem alatt álló épületek, illetve kizáró ok, ha a tömbház I. vagy II. fokozatú szeizmikus kockázati (földrengésveszélyes) kategóriába tartozik.

A tulajdonosi társulások legkorábban 2026. november 17-én

nyújthatják be az első kérelmeket a támogatásra. Ez idő alatt az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma jóváhagyja a finanszírozási útmutatót, a Fejlesztési Minisztérium pedig kiadja a módszertani normákat és kezeli az online platformot.

A polgármesteri hivataloknak hat hónap alatt kell felmérniük a lift nélküli épületeket, és továbbítaniuk az adatokat a központi szerveknek. A tulajdonosi társulásoknak közvetlenül a saját önkormányzatukhoz kell benyújtaniuk a kérelmeket. Az önkormányzat a lakótársulással kötött megbízási szerződés alapján bonyolítja le a munkálatokat, majd feltölti a projektet a minisztériumi rendszerbe.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Támogatásra pályázhatnak a szőlőtermesztők és borászatok

Komplex projektenként 1,5 millió euróra is számíthatnak

A Mezőgazdasági Minisztérium két, több mint 11 millió eurós összköltségvetésű pályázati programot indít a szőlőtermesztők és borászatok támogatására.

– Olyan fejlesztéseket támogatunk, amelyek versenyképesebbé teszik a szőlő- és borágazatot, és hozzájárulnak a hatékonyabb, fenntarthatóbb bortermeléshez. Például új vagy korszerűsített öntözőrendszerekre, a precíziós vagy digitalizált termeléshez szükséges berendezésekre és olyan fejlesztésekre is lehet pályázni, amelyek segítik a vállalkozásokat a piaci követelményekhez való alkalmazkodásban – tájékoztatott *Tánczos Barna* RMDSZ-es miniszterelnök-helyettes, ügyvivő mezőgazdasági miniszter.

A 2023–2027-es KAP stratégiai terv keretében meghirdetett IS-V-02 és IS-V-07 jelölésű pályázati programokat a Mezőgazdasági Minisztérium a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökségén (APIA) keresztül bonyolítja le.

Az IS-V-02 program a szőlő- és borágazatban működő vállalkozások fejlesztését segíti. Olyan beruházásokra lehet támogatást igényelni, amelyek növelik a vállalkozások versenyképességét,

Fotó: RMDSZ

gét, segítik a piaci igényekhez való alkalmazkodást, illetve energiahatékonnyabbá és fenntarthatóbbá teszik a termelést.

Komplex beruházásokra projektenként legfeljebb 1,5 millió euró, egyszerű beszerzésekre pedig legfeljebb 400 ezer euró támogatás igényelhető.

Az IS-V-07 program a fenntarthatóbb bortermelést segítő beruházásokat támogatja. Támogatás igényelhető többek között a vízgazdálkodás javítására, az ökológiai termelésre való átállásra, integrált termelési technikák bevezetésére, precíziós és digitális eszközök beszerzésére, valamint a talaj védelmét és

szénmegkötő képességét javító fejlesztésekre.

Komplex projektekre legfeljebb 650 ezer euró, egyszerű beszerzésekre pedig legfeljebb 250 ezer euró igényelhető.

A támogatási kérelmeket augusztus 17. és október 19. között lehet benyújtani az erre létrehozott online rendszerben. Az online benyújtást követően a kérelem egy példányát az igazoló dokumentumokkal együtt papíralapon is el kell juttatni a megyei APIA-kirendeltséghez.

További információk és a részletes pályázati útmutatók az APIA honlapján érhetők el.

Hektáronként 300 eurós támogatást kapnak a burgonyatermesztők

Augusztus 20-án elfogadta a kormány a burgonyatermesztők támogatási programját, amelyet a Tánczos Barna ügyvivő miniszter által vezetett Mezőgazdasági Minisztérium kezdeményezett – közölték az RMDSZ honlapján.

„Az általunk javasolt hektáronkénti 700–800 eurós támogatás helyett a kormány hektáronként 300 eurós támogatást fogadott el a burgonyatermesztők számára. Bár ez jóval elmarad attól, amit az egyeztetések során kértünk, annak érdekében, hogy az ágazat ne maradjon idén is támogatás nélkül, kénytelenek voltunk elfogadni a kormány által maximálisan jóváhagyott összeget. Így még a betakarítás előtt elindíthatjuk a programot, és egy gyors jelentkezési és ellenőrzési folyamattal támogatást biztosíthatunk a burgonyatermesztőknek a megnövekedett termelési költségek és az import jelentette kihívások közepette. Ugyanakkor továbbra is kiállunk amellett, hogy az agráriumnak nagyobb támogatásra van szüksége a kormány részéről, és különösen egy krízishelyzetekkel teli évben gyorsabban és határozottabban kell a gazdák mellé állni” – hangsúlyozta Tánczos Barna, az RMDSZ miniszterelnök-helyettese, ügyvivő mezőgazdasági miniszter.

A támogatásra azok az étkezési burgonyát termesztő magánszemélyek jogosultak, akik 2026. december 31-éig érvényes termelői igazolvánnyal rendelkeznek, továbbá az engedélyezett természetes személyek (PFA-k), az egyéni és családi vállalkozások, valamint a jogi személyként működő mezőgazdasági termelők.

A program költségvetése 26,625 millió lej. A kedvezményezettek a megművelt terület nagyságával arányosan, hektáronként legfeljebb 300 eurós támogatásban részesülhetnek.

A támogatás igényléséhez legalább 0,3 hektáron étkezési burgonyát kell termesztani, és hektáronként legalább 12 tonnás termés hozamot kell elérni. A termelőknek szerepelniük kell a mezőgazdasági nyilvántartásban, továbbá az előírt igazoló dokumentumokkal bizonyítaniuk kell a termés értékesítését.

A támogatási kérelmeket a határozat hatálybalépésétől számított öt munkanapon belül kell benyújtani a megyei mezőgazdasági igazgatóságokhoz (DAJ).

A területek azonosítását és a burgonyakultúrák meglétének ellenőrzését még a betakarítás előtt végzik el a megyei mezőgazdasági igazgatóságok (DAJ), valamint a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) megyei központjainak képviselőiből álló vegyes ellenőrző csoportok. A termés betakarítására és értékesítésére a helyszíni ellenőrzést követően, legkésőbb 2026. november 18-áig kerülhet sor.

Az igazoló dokumentumokat legkésőbb november 23-áig kell benyújtani, a támogatások kifizetésére pedig december 22-éig kerül sor.

Minél előbb aktiválni kell a pedagóguskártyákat

Elkezdtek feltölteni a pedagóguskártyákra a szakmai utalvány értékét, 1500 lejt. A parlament elfogadta az ehhez szükséges jogszabályi keretet, ugyanakkor 2027 szeptemberéig meg is hosszabbította az utalványok felhasználási idejét. Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma folyamatosan tölti fel a kártyákat, azonban a kártyákat aktiválni kell, ellenkező esetben nem tudják átutalni a támogatást.

Azoknak a jogosultaknak, akik még nem aktiválták a kártyájukat, ezt minél előbb meg kell tenniük.

„A szakmai utalvány mindenekelőtt a pedagógusok támogatásának egy formája, valamint annak a munkának az elismerése, amelyet nap mint nap az osztályteremben végeznek. Ugyanakkor lehetőséget teremt a szakmai fejlődésre és az ehhez szükséges eszközökbe való befektetésre. Azt szeretnénk, hogy az európai uniós források oda jussanak, ahol valódi változásokat érhetnek el: az iskolákba, a diákok javára” – nyilatkozta Kelemen Attila uniós alapokért felelős államtitkár.

Hangsúlyozta: az elektronikus utalványok feltöltésének feltétele a pedagóguskártya aktiválása. „Ezért arra kérjük azokat, akik még nem tették meg, hogy minél előbb aktiválják a pedagóguskártyájukat” – tette hozzá az államtitkár.

A támogatásra a közoktatásban dolgozó pedagógusok és pedagógiai kisegítő személyzet, valamint az állami felsőoktatási rendszer docensei, adjunktusai és tanársegédei, továbbá a felsőoktatási rendszer pedagógiai kisegítő személyzete jogosult. Az elektronikus utalványokat szakmai továbbképző tanfolyamokon való részvétellel, szakkönyvek beszerzésére és egyéb, az oktatási tevékenységhez szükséges kiadásokra lehet felhasználni. A támogatás legalább 65%-át az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott vagy akkreditált szakmai képzésekre kell fordítani.

Megszerezte első győzelmét a Botosán, emberhátrányban maradt alul a Csíkszereda

Az FC Botosán 1-0-ra legyőzte az FK Csíkszeredát a labdarúgó-Szuperliga hatodik fordulójában, így a moldvai csapat megszerezte első győzelmét az idényben. A mérkőzés sorsát már az első félidőben döntően befolyásolta Odor kiállítása, a mindent eldöntő gólt pedig a bajnokság jelenlegi gólkirálya, Dumiter szerezte.

A csíkiak kezdtek veszélyesebben, Pászka távoli lövésénél azonban Anestis kapus résen volt. A 18. percben fordulópontjához érkezett a mérkőzés: Odor kemény belépője után Horațiu Feșnic előbb továbbengedte a játékot, majd a támadás végén kiállította a csíkszeredai védőt. A folytatásban a Botosán gólt szerzett, amikor Mailat kiugratása után Dumiter a hosszú sarokba lőtt, ám a VAR-vizsgálat során kiderült, hogy a támadó lesen volt, így a találatot érvénytelenítették.

A létszámhátrány ellenére a csíkiaknak is volt lehetőségük a vezetés megszerzésére, Palmeș közeli fejeése azonban Anestis kezében kötött ki. A hazaiak részéről Dumiter még a szünet előtt kétszer is veszélyeztetett, de egyik alkalommal sem tudott betalálni.

A második félidőben a Botosán egyre nagyobb nyomást helyezett a tíz emberrel védekező vendégekre, és a 69. percben végül megtört a jég: Dumiter a tizenhatoson kívülről, bal lábbal a rövid sarokra lőtt, a labda pedig Pap karja alatt a hálóbá került (1-0).

A hajrában a Botosán már elsősorban az eredmény megtartására törekedett, és Marius Croitoru

több cserével is frissítette csapatát. A vendégek nem tudtak újabb komoly helyzeteket kialakítani, így az 1-0 maradt a végeredmény.

A győzelemmel a Botosán hat forduló után először szerzett három

pontot, míg az FK Csíkszereda továbbra is a tabella utolsó helyén áll, mindössze egy ponttal. A találkozóon szerzett újabb góljával Andrei Dumiter immár öt találatnál jár és vezeti a Szuperliga góllövőlistáját.

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 6. forduló: *FC Botosán – FK Csíkszereda 1-0 (0-0).*

Botosán, városi stadion, vezette: Horațiu Feșnic (Koložsvár), aszisztens: Valentin-Gabriel Avram (Bukarest), Alexandru Cerei (Koložsvár), tartalék: Vlad Mircea Baban (Jászvásár). Ellenőr: Liviu Ciubotariu (Galac), Bogdan Buhuș (Bârlad). VAR: Florin Andrei (Marosvásárhely), VAR-asszisztens: Valentin Porumbel (Oltenița).

FC Botosán: Anestis – Ilas, Diarra, Miron, Bayeye – De Vega, Petro (54. Kovtaliuk), Papa – Mailat (78. Gama), Dumiter (78. Bordeianu), Mitrov (46. Budișteanu).

FK Csíkszereda: Pap – Szabó, Palmeș, Csűrös – Odor, Veres, Pászka, Trif – Czekus (86. Szalay), Eppel (75. Horváth), Tóth (46. Bota).

Gólszerző: Dumiter (69.).

Sárga lap: Petro (32.), De Vega (37.), Bodișteanu (45.), illetve Bota (60.), Szabó (79.), Pászka (86.)

Kiállítva: Odor (18.).

Morgás a Rapidnál a program miatt: tíznapos szünet, majd egy hét alatt három meccs, 72 óra alatt két kiszállás!

Elégedetlenek a Rapid vezetői a labdarúgó-Szuperliga és a Románia-kupa mérkőzéseinek programjával. Az augusztus 21-ei, ploiești-i, 2-0-s bajnoki győzelmüket követően ugyanis tíz napos szünetre kényszerült a csapat (a 7. fordulóban esedékes mérkőzésüket ugyanis utolsóként tűzték műsorra, míg az előző körben az első meccs volt az övék), majd gyors egymásutánban többször is pályára lépnek. A bukarestiek augusztus 31-én a bajnok CSU Craiova ellen játszanak, majd szeptember 3-án Nagyszebenben a Temesvári Politehnica elleni kupamérkőzés, szeptember 6-án pedig Galacon az SC Oțelul elleni bajnoki találkozó következik. A Rapid szerint az alakulatnak mindössze 72 órája marad az utazásra, regenerációra és felkészülésre a két idegenbeli találkozó között. A klubnál úgy vélik, a sűrű program teljesen felborítja az edzésritmust, és azt is kifogásolják, hogy a Craiova európai szereplése miatt nekik kellett alkalmazkodniuk, miközben más együttesek mérkőzéseit nem halasztották el hasonló módon.

Fotó: az FC Botosán közösségi oldala

A tabella

1. Dinamo 1948	6	4	1	1	13- 4	13
2. FCSB	6	3	2	1	9 - 5	11
3. Rapid 1923	6	3	2	1	7 - 3	11
4. CSU Craiova	6	3	1	2	13- 8	10
5. CFC Argeș	6	3	1	2	4 - 4	10
6. Corvinul 1921	6	2	3	1	7 - 3	9
7. FCV Farul	6	2	3	1	10- 8	9
8. Koložsvári FCU	5	3	0	2	7 - 6	9
9. SC Oțelul	6	2	3	1	7 - 6	9
10. Petrolul 52	6	3	0	3	4 - 8	9
11. Sepsi OSK	6	1	4	1	3 - 3	7
12. CFR 1907	5	2	0	3	8 - 8	6
13. FC Botosán	6	1	3	2	7 - 8	6
14. Voluntari	6	1	1	4	5 -16	4
15. UTA	6	0	3	3	3 - 9	3
16. Csíkszereda	6	0	1	5	2 -10	1

Eredményjelző

Szuperliga, 6. forduló: FC Botosán – FK Csíkszereda 1-0, Galaci Suporter Club Oțelul – Campionii FC Argeș Pitești 1-0.

Füves lábtenispálya-avatón a Zöld utcai öregfiúk

Czimbalmos Ferenc Attila

A marosvásárhelyi, Egyesülés negyedbeli Zöld utcában minden péntek este futballozó baráti társaság tizenöt tagja érdekes és nem mindennapi pályaavatón vett részt Gernyeszegen. Társaságuk egyik tagjának, a hajdani Metalotehnicánál is futballozó Márton Sándornak a telkén egy kiváló gyepszőnyegű lábtenispályát avattak fel, ahol duplában és hármasban játszottak a csapattársak a minap több órán át.

A 71 éves Márton Sándorban – aki évekig kispályázott a víkendtelepi öregfiúk bajnokságaiban is –, már évekkal korábban megfogalmazódott a gondolat, hogy a gyümölcsöse közepén lábtenispályát alakítson ki – az ötlet most megvalósult.

A pályaavatóra bátyja, a Zöld utcai öregfiúkat irányító 73 éves Márton Géza egykori

labdarúgó a következő csapattársakat mozgósította: Elek István (68 éves), Petróleon Sándor (68), Bucur Dumitru (66), Dilean Ioan (63), Baciú Cristian (66), Kovács Elek (71), Olariu Simon (69), Jucan Mihai (52), Necula Nicolae (61), Murar Aurel (65), Surányi Béla (74) és Aszalos Márton (74).

A baráti összecsapásokon drukkerként részt vett Szövérfi László (Elektromaros, Lemnarul) is, aki feleségével, Ildikóval besegített a Márton család tagjai által készített ízletes házi falatok felszolgálásában.

Mint Márton Géza elmondta, remélik, hogy a lábtenisz-mérkőzéseket mielőbb újabbak követik majd, ezzel is formában tartják magukat a kispályázás mellett.

Érdekességgéppen említhető meg, hogy a Zöld utcai lábteniszező-kispályás öregfiúk átlagéletkora mintegy 65 év volt Gernyeszegen.

Fotó: Szövérfi László

Gólok, gólpasszok és nagy visszatérések – remekeltek a magyar légiósok

Mozgalmas hétvégét zártak a külföldön futballozó magyar játékosok: több légiós is góllal járult hozzá csapata sikeréhez, a legeredményesebbnek közülük Átrok Zalán bizonyult, aki két gólt szerzett Belgiumban. Jó hír ugyanakkor, hogy Dárdai Bence tíz hónap után ismét pályára lépett.

Átrok duplázott, több magyar is betalált

A 20 éves Átrok Zalán főszerepet vállalt a Zulte-Waregem 4–0-s sikerében a Beveren ellen: az utánpótlás-válogatott támadó a 35. és az 55. percben is eredményes volt. A belga élvonalban ez volt a második kezdőmeccse, csapata pedig három forduló után veretlen.

Egy-egy góllal segítette csapatát Sallai Roland, Varga Barnabás, Willi Orbán, Csongvai Áron és Baráth Péter is. Sallai a Galatasaray 4-0-s erzurumi győzelmén szerezte idénybeli első találatát, míg Varga Barnabás már a 11. percben vezetéshez jutatta az AEK Athént az Iraklisz elleni, ugyancsak 4-0-s bajnoki mérkőzésen.

Willi Orbán a Német Kupában volt eredményes, az RB Lipcse pedig 6-0-ra nyert az Eintracht Trier ellen. Csongvai Áron a Saint-Étienne 4-0-s sikerének első gólját lőtte a Grenoble ellen, így a francia másodosztályban szereplő csapata három forduló után hibátlan, 10-1-es gólkülönbséggel vezeti a tabellát. Baráth Péter pedig a Sigma Olomouc 3-1-es győzelménél fejelet gólt a Pardubice kapujába, ez már a második találat a idényben. Arról pedig már beszámoltunk tegnapi lapszámunkban, hogy Szoboszlai Dominik a Newcastle ellen a 90+9. percben értékesített

büntetővel mentett pontot a Liverpoolnak a 2/2-es döntetlennel zárult idényrajton. A magyar válogatott csapatkapitánya mellett Kerkez Milos is végigjátszotta a találkozót.

Gólpasszok és különleges pillanatok

Sallói Dániel gólpasszal vette ki a részét a Toronto FC nagy győzelméből: a kanadai csapat 2-1-re verte az Inter Miamit, a magyar szélső Joshua Sargentnek adott előkészítést. Pintér Dániel az Inter Miami színeiben a 73. percben lépett pályára.

Gazdag Dániel a Columbus Crewban csereként kapott lehetőséget a Nashville ellen, ám csapata a hajrában 3-2-re kikapott. Callum Styles számára kevésbé alakult jól a mérkőzés: a West Bromwich Albion középpályása a Burnley ellen öngólt vétett, csapata azonban 3-1-re fordított, és két győzelemmel kezdte az idényt.

A Német Kupában Dárdai Márton csapata, a Hertha továbbjutott a Saarbrücken ellen, míg Schäfer András együttese, az Union Berlin szintén a legjobb 32 közé került. Keresztes Krisztián 75 percet játszott a Greuther Fürthben, amely kiesett.

Tíz hónap után újra pályán Dárdai Bence

A hétvége egyik legfontosabb magyar vonatkozású híre Dárdai Bence visszatérése volt. A Wolfsburg középpályása a 77. percben lépett pályára az Altglienicke elleni kupameccsen, amelyet csapata tizenegyesekkel nyert meg 6-5-re. Dárdai tavaly ősszel keresztszalag-szakadást szenvedett, és legutóbb október 28-án futballozott tétmérkőzésen.

Továbbra is kitart a Toyota a hibridek mellett

Az utóbbi időben ismét felerősödtek az elektromos autók eladásai, egyrészt annak eredményeként, hogy az iráni konfliktus miatt lényegesen nőttek az üzemanyagárak, másrészt azért, mert számos ország ösztönzőket vezetett be vagy hosszabbított meg villanyautók vásárlására. A tisztán elektromos autókát övező nagy érdeklődés ellenére a Toyota továbbra is szigorúan kitart a hibridek mellett, sőt új generációs akkumulátorok is kerülhetnek a jövőben ezekbe az autókba.

Nem véletlen, hogy a Toyota köti az ebet a karóhoz, hiszen szép lassan három évtizede annak, hogy világszerte piacra dobta a Prius első generációját, azaz az első hib-

Hibrid Toyota Corolla, illusztráció Forrás: Toyota Magyarország

rid autót 1997-ben. Azóta a japán gyártó rengeteget fejlesztette a technológiáját, ami azt is eredményezte,

hogy globális szinten ők számítanak a legjobbnak. Az a tény, hogy az elmúlt jó néhány évben a Toyota a

legnagyobb autógyártó globális szinten, nagyban köszönhető a hibrid hajtástechnológiának. Ezek ismeretében nem is csoda, hogy a gyártó nem akarja elengedni ezek gyártását, sőt mind a mai napig hevesen fejlesztik a rendszereiket.

Nemrég pedig egy a vállalat növekedéséről szóló dokumentumból kiderült, hogy egy újfajta akkumulátoron dolgoznak, ami a tervek szerint 2027 elején fog debütálni. Az említett dokumentumban úgy hivatkoznak az akkumulátorra, mint új generációs egység, amely hatékonyabb lesz az elődeinél, ráadásul a gyártása is olcsóbb lesz.

Arról viszont már nem szól a dokumentum, hogy olcsóbbak lesznek-e az autók annak köszönhetően, hogy költséghatékonyabb lesz az akkumulátor gyártása, ahogyan azt sem tudni, hogy esetlegesen kerül-e nagyobb

telep – ugyanazon az áron – a jövő Toyotáiba. Ha valamelyik forgatókönyv megvalósul, akkor azzal mindenképpen jól fognak járni a vásárlók, hiszen az akkumulátor egy kimondottan drága alkatrész, a tisztán elektromos autók árának egy jelentős részét teszi ki, de a hibridek esetében is látványosan beleszól az árazásba.

Gyanítható, hogy a Toyota egy komoly offenzívára készül, hiszen pusztán az a tény, hogy már évek óta ők a legnagyobb autógyártók, egyáltalán nem jelenti azt, hogy hátradőlhettek. Jelen állás szerint az a céljuk, hogy az idei évben ötmillió hibridet adjanak el világszerte, amivel átlépnének egy olyan küszöböt, amelyet már régóta dédelgetnek. Ebben nyilván nem csak a Toyota szállna be, egy kalap alá veszik majd az olyan leányvállalatokat is, mint például a Lexus.

Ilyen szám mellett az új akkumulátorokra való átállás valószínűleg lassú lesz, hiszen eleinte csak évi 600 ezer hibrid akkumulátorra lesz kapacitásuk az új generációs csomagokhoz, amit később majd jelentősen bővítenek.

Kérdés továbbá az, hogy a hibridek fejlesztése mellett mekkora hangsúlyt fog fektetni a Toyota a tisztán villanyautókra? Korábban a vállalat elnöke arról beszélt, hogy egyelőre az akkumulátorok súlya és ára miatt a hibrideket tartja az univerzális választásnak, azonban a közelmúltban az elektromos ambíciókat is feltekerték a vállalaton belül.

Nyilván a Toyota is érzi és érti az idők szavát, tudják azt, hogy öngyilkosság teljesen kimaradni – vagy nagyon lemaradni – az elektromos átállásban, mert az hosszú távon fájdalmas lenne számukra.

Négyajtós Mustang a láthatáron

Ha amerikai sportautóra gondolunk, akkor nagyon sok ember számára a Mustang képe villan be először, ami nem is csoda, hiszen mégiscsak egy ikonikus márkáról van szó, ami az elmúlt bő hat évtizedben a formás, kétajtós kupékról és a kabrióról volt ismert. Persze aztán megjelent a vegyes fogadtatású Mustang Mach-E, ami egy elektromos SUV, négy ajtóval. Bár a Mach-E elején, hátulján és oldalán ott virít a Mustang-logó, a közönség jelentős része nem tudta elfogadni, hogy egy olyan Mustang legyen, amiben nincs benne a V8-as motor. Ezzel szemben van az a réteg, amely kimondottan kedveli az elektromos SUV-t, annak ellenére, hogy tényleg kevés köze van az igazi Mustanghoz, de kellett valahogy márkáznia a Fordnak az újdonságot.

De térjünk vissza az ajtók számára, ugyanis minden jel arra utal, hogy nem a Mach-E volt az egyetlen Mustang négy ajtóval, elképzelhető ugyanis, hogy a Ford készül a jövőben egy újabb négyajtós Mustanggal. A Mach 4 egy lendületes formájú autónak ígérkezik, aminek a fazonja közelebb áll a klasszikus, kupé Mustanghoz, mint a Mach-E-hez. Az újdonságról egyelőre még nagyon keveset tudunk, a Ford azonban teljesen biztos, hogy nagyon komolyan gondolja a dolgot. Ez annak fényében jelenthető ki, hogy a közelmúltban bemutatta a Mustang Mach 4 prototípusát néhány kiválasztott kereskedőnek egy zártkörű rendezvényen Las Vegasban. A résztvevők közül néhányan a Porsche Panamerához hasonlították az újdonságot. Utóbbi alapján erősen esélyesnek tűnik, hogy tényleg egy sportos vonalvezetésű, nagy szedánról lesz szó. A Mach 4 jelzésben a négyes szám is beszédes: valószínűleg az autó négy ajtajára utal, de az sem kizárt, hogy a hajtására, vagyis hogy összkerekes lesz az autó, de utalhat a gyorsulásra is.

A Ford egyébként korábban már bemutatta a látványterveket a kereskedőknek, a fizikai prototípust azonban most láthatták először. A Mach 4-ről azt mondta az egyik, neve elhallgatását kérő résztvevő az Autonews portálnak, hogy a Ford tervei szerint az autó ára 40 ezer dollár alatt kezdődne, 4 másodperc alatt gyorsulna nulláról százra, és több teret kínálna a hátsó sorban, mint a Porsche Panamera. Az új Mustang érkezését az a tény is erősíti, hogy korábban Jim Farley, a Ford vezérigazgatója arról beszélt, hogy nem zárkóznak el a Mustangok sorának bővítésétől. Ugyanakkor azt is mondta Farley, hogy az új változatoknak meg kell őrizniük a legendás típus karakterét, stílusát és teljesítményét. Nem kizárt, hogy éppen ennek jött el az ideje.

Klasszikus Mustang és Mustang Mach-E, illusztráció

Forrás: MotorBiscuit

Nem a kínai konkurenszek jelentik a legnagyobb veszélyt a Tesla számára, hanem Musk

Az Electric Vehicle Intelligence Report 2026-os kutatása 1861, az Európai Unió mind a 27 tagállamából származó válaszadó megkérdezésével készült, és meglepő eredményre jutott. A résztvevők 39 százaléka nyilatkozott úgy, hogy Elon Musk negatívan befolyásolja a Tesláról alkotott véleményét, miközben csupán 13 százalékuk szerint van pozitív hatása a márká megítélésére.

A kutatás szerint Musk megítélése különösen sokat romlott, amikor a válaszadók figyelmét

annak, hogy a gyártónak erős kötődései vannak a kínai államhoz. Azonban kevesebben vannak azok, akiket ez a tény zavar, mint azok, akik nemtetszésüket fejezik ki Elon Muskkal kapcsolatban. A kutatás szerint a BYD reputációját érő negatív hatás nagyjából fele akkora, mint amit Elon Musk személye jelent a Tesla számára. A felmérésben egy másik érdekes részlet a Tesla és a BYD közötti versenyről szól. Az eredmények rámutatnak, hogy a két márká közötti verseny egyre szorosabb Európában, a válaszadók körében egy hasonló árú Tesla és BYD modell közül 29% a Teslát, míg 27% a BYD-t választaná.

Ebben a tekintetben tehát még hajszállal ugyan, de vezet a Tesla, van viszont a kér-

Tesla – BYD, illusztráció Forrás: V2C

felhívták Donald Trump mellett politikai szerepvállalására és adományaira. Utóbbi tényben nincs is semmi meglepő, hiszen az európai országok zömében nem kedvelik a jelenlegi amerikai elnököt. Ugyanakkor Musk és Trump szakítása, más statisztikák szerint, kimondottan jót tett a Teslának, amelynek azt követően szép lassan elindultak felfelé az eladásai.

A z o n b a n nemcsak a politikai kapcsolatok érintik hátrányosan a Teslát, hanem a kínai konkurencia is, bár a válaszadók a BYD kapcsán sem örvendenek

désnek egy másik árnyalata is, ami komoly fejtőrést okoz az amerikai vállalat számára. Azok között ugyanis, akik kifejezetten tervezik egy elektromos autó vásárlását, már vezet a BYD: a kínai márká 40%-ot, a Tesla pedig 36%-ot kapott a felmérés válaszadói körében.

Ami pedig különösen érdekes, hogy ez egy olyan piaci környezetben történik, amikor az utóbbi hónapokban növekedett a Tesla európai eladása, köszönhetően az állami támogatásoknak és az üzemanyagáraknak. A felmérés ugyanakkor arra is rávilágít, hogy a márká megítélését ma már nem elsősorban a technológia vagy a kínai konkurencia, hanem sokkal inkább Elon Musk személye és politikai szerepvállalása befolyásolja. Ilyen formán nem kizárt, hogy jót tenne a Teslának, hogyha Musk távozna az igazgatói székből, bár erre jelen állás szerint minimális az esély.

Nagyváradon nyit új központot a Girteka

Nagyváradon nyit új központot az egyik legnagyobb európai közúti fuvarozó, a Girteka – írta a profit.ro gazdasági hírportál.

A litván vállalat idén jegyezte be romániai leányvállalatát. A romániai piacra való belépést a fokozott rugalmasság és humán erőforrás iránti igény indokolja a cég közlése szerint. „A döntés nem szabályozási vagy bérezési különbségek miatt született. A teljes üzleti környezetet elemezzük, s jelenleg az egyik legfontosabb tényező elegendő gépjárművezető biztosítása járműflottánkhoz” – idézte a Verslo Zinios litván napilap a Girteka közleményét.

A vállalat Romániával párhuzamosan Lettországbán is terjeszkedik, ahol már közel 100 nyerges von-

tatót helyezett forgalomba. A Girtekát 1996-ban alapították Vilniusban, tavaly a járműparkját mintegy 6500 nyerges vontató és 8000 pótkocsi alkotta. A vállalat, melynek portfóliójában olyan üzletfelek szerepelnek, mint a Nestle, az IKEA és az Unilever, 2025 májusában írt alá szerződést a Volvóval 2000 jármű beszerzéséről, ami az év legnagyobb európai megrendelése volt.

A litván cég 2025-es árbevétele 1,3 milliárd euró volt, az idei első negyedévben 334 ezer fuvar teljesített. A Közúti Fuvarozók Nemzetközi Egyesülete (IRU) szerint Európában tavaly 502 ezer kamionsofőr hiányzott az ágazatból, ami a teljes állomány mintegy 13 százalékának felel meg. (MTI)

Csökcent az ipari vállalatok üzleti forgalma

Az idei első fél évben nominálisan 0,5 százalékkal csökkent az ipari vállalatok üzleti forgalma 2025 azonos időszakához képest – közölte kedden az Országos Statisztikai Intézet (INS). Az adatok szerint június végéig a feldolgozóipar forgalma 0,9 százalékkal csökkent, a kitermelőiparé viszont 10,2 százalékkal nőtt.

Ágazati bontásban a tőkejavak termelése 4,8 százalékkal, a tartós fogyasztási cikkek iparának forgalma 4,3 százalékkal, a napi fogyasztási cikkek iparáé 0,8 százalékkal csökkent az első fél évben a múlt év első hat hónapjához képest. Eközben az ener-

giaipar forgalma 14,4 százalékkal, a köztes termékek iparáé 1,7 százalékkal nőtt.

Idén júniusban májushoz mérten az ipar teljes forgalma nominálisan 6,1 százalékkal nőtt a kitermelőipar forgalmának 29,1 százalékos és a feldolgozóipar forgalmának 5,1 százalékos bővülése nyomán.

Idén júniusban tavaly júniushoz képest az ipar teljes forgalma nominálisan 4,4 százalékkal nőtt a kitermelőipar forgalmának 49,7 százalékos és a feldolgozóipar forgalmának 2,8 százalékos bővülése nyomán. (Agerpres)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

FAVÁGÁS, tetőjavítás, kisebb javítások (csapok, slagok),
fűnyírás. Tel. 0740-651-354. (28766)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet

Gasztroenterológia

Kardiológia

Fül-orr-gégészet

Érsebészet

Tüdőgyógyászat

Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro

0771 195 340

MEGEMLÉKEZÉS

Ha közelembbe vágyakoztok,
hajtsatok át az erdőn,
és álljatok meg valahol
hallgatózni,
mosolyogjatok, és én
visszamosolygok rátok az
örökkévalóságból.

(Wass Albert)

Kegyelettel és fájó szívvel
emlékezünk

id. VAJDA GYÖRGYRE
a drága, szeretett férjre, édes-
apára, nagyapára halála ti-
zenegyedik évfordulóján.

Csak még lenné, csak még volnál!

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Felesége, családja, szerettei. (28902-I)

Tizenegy év telt el csendben, szívem
még mindig hazavár. Hiányod
fáj, de emléked él. Szívemben
itt vagy még, csillagként
ragyogsz fenn az égen,
angyalként ölelsz majd en-
gem, Te vezetsz ki a sötétből
a fénybe, a mennyek ös-
vényére.

Kegyelettel, a hiányérzet örök
fájdalmával emlékezem drága
jó gyermekemre,

FENISER BÜKKÖSI
ANNAMÁRIÁRA

halálának 11. évfordulóján.

Nyugodjál csendesen, drága gyermekem! Emléked örökké
szívemben él!

Édesanyád. (28901-I)

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 26-án a kökösi
születésű marosvásárhelyi

BENEDEK JÁNOSRA

halálának 4. évfordulóján.

Szerettei. (sz-I)

Drága férjem,

OZSVÁTH FERENC!

Egy éve annak, hogy az életemnek egy része veled együtt
távozott.

Azóta minden nap más lett, mert hiányzik mellőlem az a
társ, akivel annyi évet, örömet, gondot és emléket oszthat-
tam meg.

Nehéz elhinni, hogy már egy éve nem hallom a hangod,
nem látom a mosolyod.

Az idő múlik, de a hiányod nem múlik el.

Őrzöm minden közös emlékünket, mert ezek azok a
kincsek, amelyeket senki nem vehet el tőlem.

A szívemben továbbra is ott van a helyed, és ott is marad,
amíg csak élek. Nyugodj békében!

Szerető feleséged, Ibi. (28906)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa,
nagyapa, dédapa, sógor, rokon,

FODOR ÖDÖN

örökre elment.

Temetése 2026. augusztus 31-én 13 órakor lesz a reformá-
tus temetőben, református szertartás szerint.

A gyászoló család. (28903-I)

2026.08.26.

Sajtóközlemény

„PNRR: Pénzeszközök a modern és megreformált Romániáért!”

A SZÁSZRÉGENI 3-AS SZ. INKLUZÍV OKTATÁSI KÖZPONT ÉPÜLETÉNEK ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA
projekt finanszírozási szerződésével kapcsolatban

A Maros Megyei Tanács, mint kedvezményezett befejezte a Szászrégeni 3-as számú Inkluzív Oktatási Központ épületének energetikai felújítására vonatkozó projektet, amely az Országos Helyreállítási és Stabilitási Terv (PNRR) 5. komponenséből nyert támogatást. A komponens neve: Felújítási Hullám, A középületek energiahatékonyságára és ellenálló képességére vonatkozó támogatási rendszer, a felhívás azonosítója pedig: PNRR/2022/C5/2/B2.1/1, 1. forduló.

A projekt célja a Szászrégeni 3. számú Inkluzív Oktatási Központ épületének energetikai felújítása volt, amelynek alapterülete 1956,00 négyzetméter. A főbb munkálatok magukba foglalták az épület hőszigetelését, a meglévő ablakszerkezetek lecserélését háromrétegű szigetelő szerkezetekre, a földem hőszigetelését, új elektromos hálózat kiépítését, a meglévő világítótestek cseréjét energiatakarékos LED-es világítótestekre, a belső fűtésrendszer teljes felújítását, a hideg- és melegvíz-ellátó rendszer felújítását, új esővízgyűjtő rendszer kiépítését, valamint egy 10 kWh kapacitású és 20 kW-os tárolóegységgel felszerelt napelem-rendszer telepítését.

A finanszírozási szerződés vissza nem térítendő összértéke 5.041.640,31 lej.

A projekt kezdésének időpontja: 16.01.2023

A projekt befejezési dátuma: 30.08.2026

A projekt azonosítója: C5-B2.1.a-715

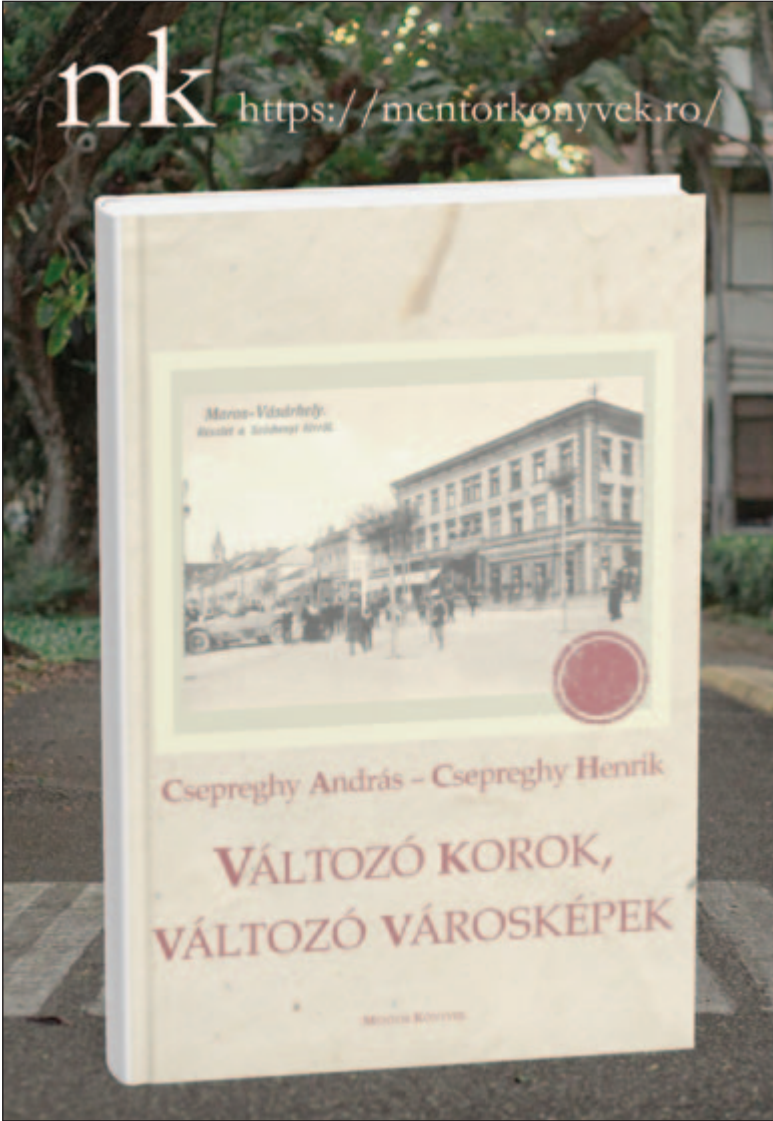
ELNÖK nevében
Szász Zoltán-Tibor
MEGYEMENEDZSER

Kedvezményezett elérhetősége:
Maros Megyei Tanács
Cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám,
Telefon: 0265 263211, Fax: 0265 268718,
E-mail: cjmures@cjmures.ro

„A közlemény tartalma nem feltétlenül képviseli az Európai Unió vagy Románia kormányának hivatalos álláspontját.”

„PNRR. Az Európai Unió által finanszírozott – NextGenerationEU”

<https://mfe.gov.ro/pnrr/> <https://www.facebook.com/PNRROficial/>

Spălătorie și detailing auto

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Rovar- és rágcslóirtás az állatkertben és a Somostetőn

2026. augusztus 31. és szeptember 2. között a marosvásárhelyi állatkertben és a Somostetőn megelőző szúnyog- és kullancsirtás, rágcslóirtás, valamint rovarirtás lesz. 21 órától 22 óráig szúnyog- és kullancsirtó szereket szórunk szét az állatkert és a Somostető területén.

Az említett dátumokon 21 és 22 óra között a Somostetőt óvintézkedésként nem lehet megközelíteni, tilos a gépkocsi- és a gyalogosforgalom is.

A felhasznált hatóanyagok az Egészségügyi Minisztérium engedélyével rendelkeznek, megfelelnek az előírásoknak, és nem veszélyesek az emberekre, illetve a háziállatokra.

Kérjük a lakosokat, főként a gyermekeket, az időseket, az asztmás betegeket és a kémiai vegyületekre allergiás személyeket, ügyeljenek arra, hogy ne kerüljenek az említett anyagok közvetlen közelébe.

Köszönjük megértésüket!

#NAPISZÍNES

minden hétköznapi
18:15, 22:00

ETV ERDÉLY TV

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• DIGI	- 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- vidék	- 0265/929
• Sürgősségi szolgálat:		• Delgaz Grid	- 0265/200-928 - 0800/800 928
- gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Prefektúra	- 0265/266-801	- központ	- 0265/208-800 - 08008 208-888
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Procardia Egészségügyi Központ		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119 - 0744-282-710
- Orvosi rendelők:		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
M. Eminescu u. 3. sz.:	- 0265/210-087	- koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:	- 0730-545-646	- koszorúk	- 0745-606-269
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	- halottszállítás	- 0758-047-604
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		
• Dora Optics	- 0733-553-976 - 0733-553-976		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.